CUMA
10 ŞUBAT 1933
7 inci sene No. 2515
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT

Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü,
ETEM İZZET

Haftada 40 saat İş meselesi

Amele, haftada kaç saat çalışmalıdır, 48 mi 40 mı? Bu mesele, yakında aktedilecek beynelmilel iş bürosunun senelik konferansında müzakere edilecektir. Konferansa, İngiltere Başvekili Mac Donald'ın riyaset etmesi muhtemeldir. Akvam cemiyetinin maliye komitesi, beynelmilel işçi teşkilâtları, beynelmilel banka, beynelmilel ticaret odası konferansa davetlidir.

İş saati meselesi nedir, nereden çıkmıştır? Bu meselenin çok gerilere giden bir mazisi vardır. Avrupada sanayi hayatı henüz yeni başladığı zamanlarda, İş saati meselesi ilk defa olarak ortaya atılmıştı. Cemiyette ıslahat isteyenler, iş saatlerinin tam karşılık bulmadığını iddia etmişler, ücret ayni kalmak üzere iş saatlerinin inmesini istemişlerdir. O zaman, günde 12 saate kadar çalışılıyordu. Fakat sonraları beynelmilel anlaşmalar ve millî kanunlarla iş saatleri indirildi, bugünkü umumî 8 saate irca olundu.

Şimdi, altı günlük haftada 48 saat tutan iş haftası tekrar meydana çıkıyor. Bu meseleyi yeniden ortaya atanlar, eskisi gibi cemiyette ıslahat istiyen sol taraf değil, rejimi devam ettiren iş verenlerin kendileridir. Garpta iş verenler, yani patronlar, buhran karşısında iki taraflı müşkülât içindedirler. İstihsal müş'ireleri düşüyor, müstehlik azalıyor, işsizlik artıyor. Bir taraftan işsizliğin artmasından doğabilecek içtimaî neticelerin önüne geçmek lâzımdır. Diğer taraftan sermayeyi muattal bırakmamak, istihsali arttırmak lâzımdır.

Ümit ediliyor ki, eğer amele haftada altı gün 48 saat yerine 40 saat çalışsa, çalışan her ameleden haftada 8 saat kazanılacak ve bu 8 saatlerle diğer bir çok işsiz ameleye iş bulunacaktır. Kolayca hesap olunur ki, bu surette işsiz amele yüzde 15 kadar azalabilecektir. Bugünkü işsizlik rakamları milyonlarla ifade olunduğuna göre bu nisbetin ifade edeceği yekûn az görülmemelidir. Filhakika Almanyada 6 milyon, İngilterede 3 milyon issiz vardır. Amerikada ciddî iş teşkilâtı olmadığı için işsizlik rakamı tahmine istinat ediyor. Fakat bu rakam 15 milyon etrafındadır. Şuhalde hafta da 40 saat usulü tatbik olunursa, diğer iş şartları sabit kalmak üzere, bu üç memlekette 3,5 milyon işsiz iş bulmuş olacaktır.

Hesap budur. Fakat bu hesabın buhranı bertaraf etmeğe müteveccih tesiri ne kadardır diye sorulursa, cevap olarak mahdut demek icap eder. Zira, bugünkü işsiz, ya Almanya ve İngilterede olduğu gibi devlet, patron ve amelenin müşterek kasasından veya Amerikada olduğu gibi hususî taraftan yardım görüyor. İşsiz işe başlayınca, gerçi bu umumî yardımlar kesilecektir. Ve bu, o yardımları yapanlar için kârdır. Fakat diğer taraftan, evvelce 48 saat çalışan şimdi 40 saat çalışacağına göre, bunun da ücretinden 8 saatlik ücret kesilecektir. Neticede, yardıma mecbur olmamaktan doğan kâr bir tarafta bulunacaktır. Diğer tarafta da, teker teker alınırsa iştira kabiliyeti azalmış fakat tekmil kütlesi biraz daha büyümüş olmakla, aldıkları ücretler yekûnu sabit bir işçiler kütlesi bulunacaktır.

Beynelmilel iş konferansında bu kâr ve zarar hesapları sıkıca gözden geçirilecektir. Konferansta, işsizlik baş meselesi olan memleketler arasında hararetli müzakereler olacağı tahmin olunabilir. Zira bu meselenin ehemmiyeti sade bir memleketin hududu içinde kalan millî bir mesele değildir. Onun diğer işsiz memleketlerle alâkası vardır. Beynelmilel rekabetler artıyor. Rekabetler, istihsali arttırmak, sermaye teraküm ettirmek, maliyet fiatı indirmek gibi sahalardadır. İşsizlik içinde yuvarlanan bir memleketin, diğerlerinin işsizliği bertaraf etmesi için ne yaptığını bilmesi, rekabetten dolayı zarurîdir.

Şu mülâhazalara göre, işsizliğin vatanı olan garp memleketleri, haftada 40 saat iş konferansına, dünya buhranına çare bulmak için mi, yoksa aralarındaki rekabetlerde daha iyi tenevvür için mi gidiyorlar, henüz tavazzuh etmiş görünmüyor.

Müderris
Nizamettin Âli

Bursada Bir Çok Kişilerin Ifadeleri Alındı

Bursadan aldığımız hususî resimler: (1) Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey alâkadarlara talimat vermek için Ali Bey (Afyon) ile birlikte Gazi köşkünden çıkıyor. (2) Ali Hikmet Pş. (Kolordu Kumandanı) Gazi Hz. ni ziyaretten çıkıyor. (3) Adliye müfettişi Necmeddin Tahir Bey. (4) Tahkikatı idare eden müddeiumumî muavini Fahri B. (5) Ankara meb'usu Aka Gündüz Bey. (6) Hâdiseyi haber alır almaz derhal memurlarını gönderen ve kalabalığı dağıttıran Belediye zabıtası müdürü Rıfkı B. (7) Işten el çektirilen Başmüddeiumumî Sakıp B.

Bursada bir çok kimselerin ifadesine müracaat edildi

Ezan işlerile alâkası olanların bir çokları hakkında yeniden tahkikata başlanmıştır

İzmir ve havalisinde dört kişi tevkif edildi

BURSA, 9 (Telefonla) — Hâdise tahkikatını idareye memur edilen Emniyet umum müdürü Tefvik Hadi Bey bugün Bilecik yolile Ankaraya hareket etti.

Ayni işle meşgul olmak üzere polis müfettişlerinden Ziya Bey İstanbuldan şehrimize gelmiş ve vazifeye başlamıştır.

Tahkikat bir taraftan polis, diğer taraftan adliyece bütün hararetile devam ediyor. Bugün de bir çoklarının ifadelerine müracaat edilmiştir. Türkçe ezan aleyhinde ilk defa hutpede kanaat beyan eden ve halkı ezan aleyhine teşvik eden Ulucami hatibi Hafız Tevfik bugün İstanbuldan Bursaya getirildi. Diyanet işleri riyasetinden gelen emir üzerine Hafız Tevfik hatiplikten azledilmiş, sarığı da başından çıkarılmıştır.

(Devamı 6 ncı sahifede)

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün akşama kadar Dolmabahçe sarayında meşgul olmuşlardır.

Dün de müteaddit zevat, Gazi Hz. ne arzı tazimat için saraya gitmişlerdir.

Reisicümhur Hz. dün akşam saat 18 buçuğa doğru refakatlerinde mutat zevat bulunduğu halde, otomobille saraydan müfarakat ve Şişli taraflarında bir tenezzüh icra buyurmuşlardır.

Büyük Gazi'nin bazı devair ve müessesatı ziyaret etmeleri ihtimalinden bahsedildiği yazılmıştı. Dün muhtelif daire, mektepler ve diğer müesseselerde Gazi Hz. nin teşrifleri ihtimaline mebni hazırlıklar hafta içinde ziyaretlerini yapılmıştır. Gazi Hz. nin yapmaları muhtemeldir.

Evvelâ Emniyet

Tevfik Rüştü Bey Cenevrede tezimizi anlattı

CENEVRE, 9 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

TEVFİK RÜŞTÜ B.

Fransız plânının münakaşası münasebetile söz alan Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, emniyet ve terki teslihat arasında rabıta olduğunu ve bu noktayı Türk heyetinin eskiden beri müdafaa ettiğini hatırlatmıştır. Tefvik Rüştü Bey, Fransız plânının emniyetin bir ifadesi olduğunu beyan ve plânın askerî kısmı hakkında geçen sene konferansta söylediği nutku hatırlatarak bunun daha ziyade ruhî âmillerden ileri geldiğini izah etmiştir.

M. Politis'in Türk—Yunan münasebatı hakkında zikrettiği misali tekrar ederek kendisine teşekkür etmiş ve her şey-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Müsabakaya giren İstanbul güzelleri

1933 Türkiye güzeli Nazire Hanım oldu

Nazire H. 25 İstanbul, İzmir ve Bursa güzelleri arasından seçilmiştir

İzmir güzeli ikinci oldu - Yeni Kıraliçenin sözleri - Danslı çayda itirazlar..

933 senesi İstanbul ve Türkiye güzelleri dün Cumhuriyet refikimizin idarehanesinde seçildiler.

Bu münasebetle gazetenin kapısına bayraklar asılmış ve bazı tertibat alınmıştı. Bu meyanda inzibatı ve disiplini muhafaza için methal ve merdivenlere polis memurları ikame edilmişti.

Hâkem heyeti

Saat 15.30 a doğru hâkem heyetini teşkil eden zevat gelmeğe başladılar. Halit Ziya ve Muhlis Sabahaddin Beyler ilk gelen hâkemler arasında idi.

Güzeller anlaşılan kendilerini bir az naza çekmişlerdi. En sonra yâni, intihabın başlamasına ancak 20 dakika kala biribirini müteakıp geldiler.

Salonda herkes yerini aldıktan sonra Abidin Daver Bey ortaya geldi ve gür bir sesle:

— Hakem heyeti tamam, güzeller de tamam! İntihabat başlayacağız. Yalnız bundan evvel, hâkem heyetine bir reis seçmek lâzım... dedi ve o sırada salonda bulunan Belediye reisi Muhiddin Beyin reisliğini teklif etti. Teklif, hâkem heyeti ve davetliler tarafından alkıslarla kabul edildi.

Abidin Daver Bey, bundan sonra bu seneki müsabakada bir yenilik düşünüldüğünü söyleyerek izahat verdi:

— İntihap için iki şekil var. Birinci şekil şu: İstanbul gü-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Türkiye güzeli olan İstanbul güzeli Nazire H. ın müsabakada sonra çektirdiğimiz en son resmi

Ankara telefonu ile Londra ve Romadan başka her yer ile görüşülebiliyor..

Ankara otomatiği cümhuriyet idaresinin en muvaffak müesseselerinden biri oldu..

Ankara Otomatik Telefon Müdürü Niyazi Bey

ANKARA, 9 (Muhabirimizden) — Cümhuriyet idaresinin en muvaffak müesseselerinden birisi de Ankara otomatik telefonudur.

926 senesinde teessüs eden Ankara otomatik telefonu yedi sene zarfında iki bin beş yüz küsûr abone kazandı.

Bugün müessesenin üç bin abonelik bir santrali vardır. Tahmine nazaran bu 933 senesi nihayetine kadar bu santral numaraları dolacak ve önümüzdeki sene başında tekrar binlik bir santral ilâvesi mecburiyeti hasıl olacaktır.

Ankarada halen abonelerinin en mütekâsif yerleri sırasile Karaoğlan, Bankalar caddesi, Çocuksarayı ve Yenişehir ile civarlarıdır. Cebecide de telefon alanlar yavaş yavaş çoğalmaktadır.

Posta, telgraf ve telefon idarei umumiyesi mecliste kabul ettirdiği bir kanunla tele-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Gayri Mübadiller

Bugün tekrar toplanıyorlar

Ankaraya gidecek heyetin intihabına itiraz edenler var

Gayrimübadiller cemiyeti fevkalâde kongresi, bugün saat 14 te Halkevinde toplanacaktır. Geçen kongrede, yeni bono verilmesi için teşebbüsatta bulunmak üzere Ankara'ya izamı kararlaştırılan ve idare heyetince, idare heyeti haricinde üç zattan mürekkep olmak üzere seçilen heyetten mütekait binbaşı Hüsnü B. itizar etmiştir. Kadri B. hastası olduğu için Ankara'ya gidemiyeceğini bildirmiştir. Geriye yalnız Şefik B. kalmıştır. Bir çok gayrımübadiller, idare heyetine verdikleri takrirlerde, bu zevatın geçen kongrede yeni bono verilmesine aleyhtar bulunduklarını, şu halde bunların yeni bono verilmesi için kanaatları hilâfına teşebbüste bulunmaları doğru olamıyacağını bildirmişlerdir. İdare heyeti, takrirleri bugünkü fevkalâde kongreye arzedecek ve

(Devamı 6 ncı sahifede)

Yeni afyon Kanunu

Hariçte monopol, dahilde serbest satış esası gözetiliyor

Yeni afyon kanunu Martta meclisin ilk içtimalarında müzakere edilmek üzere hazırlanmaktadır. Afyon inhisarı umumî kâtipliğine tayin edilen Nizameddin Âli Bey İktısat Vekâletinden vâki olan davet üzerine bugün Ankaraya gidecektir.

Yeni afyon kanunu eskisinden temamen farklıdır. Bu kanunun esas çerçevesi ihracatta monopol, dahilî satışlarda tam serbestiyettir. İhracatı idare edecek monopolun şekli devlet inhisarı şeklinde olacaktır.

Afyon kanunu meclisin ilk içtimalarında müzakere edilecek kanunlardan biridir. Kabul edildiği takdirde yeni afyon inhisarının önümüzdeki mahsul senesi başlangıcında faaliyete geçmesi beklenebilir.

Yeni şekilde inhisarın merkezi gene İstanbulda bulunacaktır. İstihsal mıntakalarında birliğin satınalma şubeleri olacaktır.

— Güzellik müsabakasına niçin girmedin?
— Hiç tanıdığım yoktu, mutlaka başkasına iltima ederler diye korktum!..

Belediye resimleri tezyit ediliyor

Beledî hizmetlerin iyice yapılması için kanunun tadiline lüzum görülmüştür

Dahiliye vekâleti, beledî hizmetlerin ifası ve Türkiye şehir ve kasabalarının imarı için bugünkü belediyeler varidatının kâfi olmadığını nazarı dikkate almış ve belediye resimleri kanununu esaslı surette tadil için bir kanun lâyihası hazırlamıştır.

Yeni lâyihadaki belediye resimlerinden bir kısmı şimdi tahsil edilenlerin ayni olmakla beraber, mühim bir kısmının miktarı çoğaltılmış ve yeniden bazı resimler ihdas edilmiştir.

Kanun iki kısımdır. Kırk iki maddeden ibaret olan birinci kısım belediyelerin tahsiline mecbur olduğu resimlere aittir.

Belediye bütçelerindeki açığı kapatmak, yeni inşaat yapmak ve yahut her hangi bir ihtiyaç karşısında yeni varidat membaları temin edilmek lâzım eglirse o zaman kanunun 31 maddeden ibaret olan ikinci kısmındaki resimlerin tahsiline başlanacaktır.

Ancak ikinci kısma dahil bu resimlerden birinin veya hepsinin tahsili çin belediye meclislerinin karar vermesi, dahiliye vekâletinin tasdiki lâzımdır.

Bundan başka bu resimlerden hangilerinin hangi belediyelerde ve ne kadar müddetle tatbik edileceğine heyeti vekile karar verecektir.

Bu lâyiha ile ihdas edilecek yeni resimler şunlardır:

1 — İdarei hususiye için yol vergisi veren mükellefler her sene ayrıca belediye namına üç lira yol vergisi vereceklerdir. Buna mukabil bedenî mükellefiyet üç gündür.

2 — Belediye yollarından en çok istifade edecek şirket ve müesseseler yapılacak bir tarife mucibince bir resim vereceklerdir. (Tramvay, otobüs gibi vesait).

3 — Binaların kira bedeline göre mesken olanlardan yüzde 6, akarlardan yüzde 8 ve bu binaların içinde oturanlardan da en çok yüzde 4 nisbetinde resim alınacaktır.

4 — Her nevi içki mahallerinin icar bedelinin yüzde beşi belediye hududu dahilinde istihlâk edilen alkollu içkilerin satış bedelinin yüzde onu belediye hesabına tahsil edilecektir.

5 — Devletin tahsil ettiği veraset vergisine dörtte bir nisbetinde belediye vergisi zammedilecektir.

6 — Yapılacak hibe ve teberruatın kıymetleri üzerinden yüzde on belediye resmi alınacaktır.

7 — Serbes mesleklerle sanat ve ticaret erbabından ve müesseselerinden iş yaptıkları mahallerin muhammen kiraları üzerinden yüzde iki, kullandıkları müstahdem ve amele adedine göre de yapılacak tarife üzerinden belediye resmi alınacaktır.

8 — Klüpler, mahfiller ve cemiyetler, içtima mahallerinin muhammen icar bedelleri üzerinden yüzde dört belediye resmi vereceklerdir.

9 — Mobilyasile kiralanan mahaller, kiraları üzerinden yüzde altı nisbetinde resim vereceklerdir. (Pansiyonlar gibi).

10 — Serbest meslek, ticaret ve sanat erbabı belediyelerce runatiyeye tâbi olacaklar bu harç, muhammen icar bedelinin yüzde birini geçmiyecektir.

11—Umumî ve hususî bilârdo ve piyanolardan senede 1liradan10 liraya, her nevi musiki aletlerinden bir liradan beş liraya kadar resim alınacaktır.

12 — Bütün hizmetçi ve müstahdemler bir liradan on liraya kadar belediye resmine tâbidirler.

13 — Tenis ve golf sahalarının muhammen icar bedeli üzerinden yüzde üçü, gece müesseselerinin gece yarısından sonraki safî iratlarının yüzde altısı, gramofon plâklarının satış bedelinin, fotoğraf imal bedelinin yüzde beşi belediye resmi olarak alınacaktır.

15 — Ayak satıcılar muayyen bir tarifeye göre belediye resmi vereceklerdir.

16 — Elektrik tenviratının kilovatı ve havagazı metre mikâbı üzerinden iki kuruş, elektrik, gaz ve buharla ısıtılan mahallerin teshin sathı üzrinden metre murabbaında dört kuruş resim alınacaktır. (Kaloriferli binalarda olduğu gibi).

17 — Elektrik, havagazı, tramvay, su tesisatı yapan veya işletenlerin sarfettikleri elektrik kilovatından yirmi para, havagazının metre mikâbından on para, suyun metre mikâbından yirmi para belediye resmi alınacaktır.

18 — Her binanın yol ve meydan üzerindeki çıkıntılardan cadde ve meydanın sınıfına göre bir resim alınacaktır. Bunun için bir tarife yapılacaktır. Bu çıkıntılar için nüfusu on bine kadar olan mahallerde 100, yüz bin nüfuslu yerlerde 300 kuruş alınacaktır.

19 — Umumî arabaların yol ve meydanlarda durmaları için işgal ettikleri mahallin metre murabbaından iki kuruş resim alınacaktır. (Tramvay ve otobüslerin istasyonlarla işgal edecekleri mahal gibi)

20 — Bir binanın tamirile tadili için kullanılacak malzemenin umuma mahsus yerlerde işgal ettikleri yerlerin metre murabbaı ayda bir kuruştan on kuruşa kadar resim alınacaktır.

21 — Kuvvei muharrike imal ve istimal eden müesseseler yapılacak tarife üzerinden resim vereceklerdir.

22 — Muamele vergilerine üçte bir nisbetinde belediye hissesi zammedilecektir.

23 — Otellerin gündelik kirasına göre yüzde dört nisbetinde ikamet resmi olarak verilecektir. Bunun için bir tarife yapılacaktır. Sıcak maden suları bulunan yerlere, seyyah gelen yerlerdeki otellerin kazanç vergilerine yüzde beş belediye hissesi zammedilecektir.

24 — Sigara ve tütün satışlarına belediye resmi olarak yüzde beş zammedilecektir.

25 — Çıkan madenlerin tonu başından bir kuruş belediye hissesi olarak alınacaktır.

Kanun, bu resimler mukabilinde, belediyeleri deruhte edecekleri hizmetleri yapmağa mecbur ediyor.

Mesafe rekoru nasıl kırıldı?

LE CAP, 9. A. A. — Tayyareci Gayford ve Nicholetts, dün Greenwich ayarile saat 16,40 ta Valvis Bay'da agraya inmişlerdir.

Tayyareciler 5340 mil yani 8500 kilometre mesafe katetmişlerdir.

Tayyareciler hiçbir yerde durmaksızın 57 saat 28 dakika uçmuşlardır.

Eski rekor, 5012 mil idi.

Almanyada gripten ölenler

VUPPERTAL, 9. A. A. — Son 10 gün zarfında 250 kişi ölmüştür. Bu miktar, alelâde zamanlardaki vefiatın 4 mislidir. Vefiyatın bu agyri tabii artmasının sebebi, Almanyada hüküm sürmekte olan griptir.

HARİCİ HABERLER

Hitler İş başında

Evvelâ gazetelere karşı vaziyet aldı

PARİS, 9. A. A. — Başvekil M. Hitler, dün öğleden sonra belli başlı birçok Alman gazetelerinin mümessillerini kabul ederek, onlara evvelâ matbuat hüriyetine taraftar bulunduğunu ve "Zarurî ve arzu edilir" telâkki etmekte bulunduğu müsbet ve samimî tenkitleri muhik bulmakta olduğunu söylemiştir.

Başevkil, bazı gazetelerin tutmuş oldukları yol dolayisile şiddetli tedbirler ittihazına mecbur olduğundan dolayı müteessif bulunduğunu ilâve etmiştir.

M. Hitler, bundan sonra siyasî vaziyeti tetkik etmiştir.

Mümaileyh, kabinesine karşı bir ekseriyet vücude gelmesinin mümkün olduğunu fakat bu ekseriyetin tamamen "Menfi bir mahiyet" te olacağını beyan etmiştir.

Prusya diyeti feshedildi

BERLİN, 9. A. A. — Hükûmetin iskat edilmesini Leipzig mahkemesine istinaf etmiş olan sabık Braun hükûmeti, Prusya diyetinin feshedilerek yeni intihabatın icrasına karar verilmesinin kanunu esasiye mugayir olduğunu beyan ile mezkûr mahkemeye ikinci bir müracaatta bulunmuştur.

Almanyada zelzele

CENEVRE, 9. A. A. — Dün sabah Bade mıntakasında bir zelzele hissedilmiştir. Zelzele, halk arasında şiddetli bir heyecan uyandırmıştır.

Rastatda zelzele daha şiddetli olmuş ve bazı mahallelerde halk fazla dehşete düşmüştür. Bir takım kimseler ikinci bir zelzele vukua gelir korkusile evlerine dönmeğe cesaret edememişlerdir.

Zelzele o derece şiddetli olmuştur ki bazı mahallelerde yolda giden insanlar yere yuvarlanmışlar, camlar kırılarak etrafa saçılmış, mağazaların vitrinleri devrilmiştir.

Caddeler, pek ıssız bir manzara arzetmektedir .Yaya kaldırımları üzerinde cam parçalarından, devrilmiş bacalardan ve düşen kiremitlerden müteşekkil enkaz yığınları görülmektedir.

Şehrin mektepleri muvakkaten kaaptılmıştır.

Diğer bazı mahallelerde de mühim hasarlar olmuşsa da şimdiye kadar nufusca zayiat olmamıştır.

Sismoğrafik malûmata nazaran bu zelzelenin merkezî Carlsruhenin cenubu garbisine takriben 50 kilometre mesafededir.

Fransada yeni bir kanun

PARİS, 9 .A .A. — Resmî gazete, bugün cinaî meselelerde istintak ve tahkikat usulünü mühim surette tadil eden ve eşhasa ait bir takım teminatı ihtiva eyliyen yeni bir kanun neşredecektir. Bunun neticesi olarak Seine hapishanelerinde mevkuf bulunan 500 kişi tahliye edilecektir.

M. Roosevelt, kadınlara çalışacak

NEVYORK, 9. A. A.— M. Roosevelt, iki kadını iki mühim siyasî makama tayin edecektir:

Mis Frances Perkins, kabinede mesai nezaret müşteşarı ve Mrs., Ruth Ovende Amerikanın Kopenhag elçisi olacaktır.

Mrs. Oven, müteveffa Vilsonun riyaseti zamanında hariciye nazırı olan Bryon'ın kızıdır.

Avusturyaya Silâh

İtalya ne maksat takip ediyormuş?

PRAGUE, 9. A. A. — Ekseriyetle haricî siyaseti idare etmekte olan mahafilin fikrine tercüman olan Lidove Noviny gazetesi başmakalesini Avusturyadaki silâh kaçakçılığına tahsis etmiştir.

Makale muharriri, Viyanada Hırvat mahacirlerinden bazılarının Yugoslavya aleyhindeki faaliyetini hatırlatmaktadır.

Muharrir, Hırvatlara Avusturya, Macaristan, Bulgaristan, ve bilhassa İtalya tarafından muzaheret edilmekte olduğunu yazmakta ve İtalyanın Yugoslavyaya karşı takınmış olduğu tehditkâr tavru harekete işaret eylemektedir. Elde edilmek istenilen gaye, Yugoslavyanın cesaretini kırmak küçük itilâfı inhilâle uğratmak,Fransayı münferit bir vaziyette bırakmak için onu müttefiklerinden mahrum ve1919-1920de vcude getirilmiş olan sulh binasını tahrip etmektir. Muharrir devam ediyor: şaşılacak hiç bir şey yoktur. Fakat, sulh lehinde vermiş olduğu mükerrer teminattan sonra Avusturyanın iki yüzlülük etmesi infial tevlit etmektedir. Hele Avusturyalı bazı zevatın Hirtenberg meselesine iştirak eylemiş olmaları keyfiyeti ise git gide artan bir sıkıntı hasıl etmektedir. Fransa ve küçük itilâf, Avusturya siyasetinin istikametinin tenvir edilmesini istemelidirler.

İtalyan sanayii

ROMA, 9. A. A. — Stefani Ajansı bildiriyor: İtalyan sanayiini yeni baştan kurma enstitüsü tarafından çıkarılan tahvilâta müşteri kaydedilmek için dündenberi vukubulan müracaatlar her türlü tahminlerin hududunu asmıştır.

Satılığa çıkarılan bir milyar liretlik tahvilât için birkaç saat zarfında yapılan talepler, bu miktarı geniş mikyasta geçmiştir.

Poliste

Zorbanın Biri

Kendisine verilmeyen kızı yaraladı

Merkez telgraf memurlarından Mehmet Lûtfullah Ef. talip olduğu Karagümrükte Derviş Ali Mahallesinde oturan İsmail Hakkı Ef. nin 18 yaşındaki kızı Müfide H. ın kendisine verilmediğine kızmış ve evvelki gece kızın evine giderek onu vücudunun muhtelif yerlerinden kama ile yaralamıştır. Lûtfullah Ef. Adliyeye sevkedilmiş ve Müfide H. hastahaneye yatırılmıştır.

Para yerine çakıltası

Kücük Ayasofya'da Çamur Sevket'in kahvesinde oturan Hüseyin Ef. kahvenin rafına koyduğu çıkını içinde 1575 kuruş ufak parası olduğu halde, bunun çakıltaslarile değiştirildiğini iddia etmiştir. Bunun üzerine kahvede yapılan arama neticesinde paralar orada mevcut havuzda bulunmus ve bunu yaptığı anlasılan Hüseyin isminde bir çocuk yakalanmıştır.

Takip Edilen gemi

Tayfa taleplerinde ısrar ediyor

BATAVYA, 9. A. A. — De Zeven Provincian âsilerinden alınan bir telgrafnamede "Evelki telsizinizdeki şerait mucibince teslim olacakğız."

Telsizin imzası şudur: Avrupalı ve yerli tayfa.

Telsizde şöyle denilmektedir: " Aramızda katiyen komünist temayülü olmadığı ve hiçbir şiddet hareketinde bulunmak niyetinde değiliz. Biz yalnız ücretlerimizin tenzil ve bizim namımıza söz söylemiş olan arkadaşlarımızın tevkif edilmiş olmasını protesto etmek istiyoruz. Vapurda herşey yolundadır. Son resmî haberlere göre zırhlı Somatra yakınındaki South- Pora adası boyunca ve saatte takriben 7 mil süratle ilerlemektedir.

AMSTERDAM, 9. A. A. — Telegraph gazetesi, Batavyadan istihbar ediyor:

Asi zırhlıyi takip eden filo, Tandjongfrich limanını terketmiştir.

Filo, asi zırhlının yaklaşmakta olduğu Somatranın garbinde kâin Enganoya gece varacaktır.

Taifeden kayıt ve şartsız teslim edilmelerini talep edecek ve kendilerine cevap vermeleri için 10 dakika mühlet verecektir.

İsyanın bombardman tayyareleri ile tenkilinden vazgeçilmiştir. Çünkü katî netice vereceği ümit edilmemektedir.

Filoya, yerli efradı yerine Avrupalılar ikame edilecektir.

İtalya Kıralı

Bu ayın 20 sinde Mısıra gidiyorlar

ROMA, 9 A. A. — Giornal d'Italia gazetesinin verdiği bir habere göre İtalyan Kral ve Kraliçesinin Mısıra yapacakları seyahatin programı tesbit edilmiştir.

Bu programa nazaran kral ve kraliçe, 20 şubatta İskenderiyede karaya çıkacaklar, oradan doğruca Kahire'ye gideceklerdir.

Kral ve kraliçe Kahirede 3 gün kaldıktan sonra Nil nehrinin menbâına yakın yerlere doğru bir seyahate çıkacaklardır. 10 gün kadar sürecek olan bu seyahat kısmen şimendiferle, kısmen de yatla yapılacaktır. Kral ve kraliçe Luksor ve Assuan'i ziyaret edeceklerdir.

Kral ve Kraliçe dönüşte Kahire de birkaç saat kaldıktan sonra İskenderiyeye gidecekler, iki gün de burada kalacaklardır.

Batan gemideki kalaylar

CENEVE, 9. A.A. — Rostro tahlisiye gemisi harp esnasında Tunus sahillerinde batmış olan bir Norveç gemisindeki kalayları çıkarmak üzre hareket etmiştir.

Celâl Bey bugün geliyor

İZMİR, 9 (A.A.) — Şehrimizde bulunmakta olan İktısat vekili Celâl Bey, bugün Ege vapurile Istanbula hareket etmişlerdir.

Vekil Bey, Vali, Cümhuriyet Halk fırkası ve belediye ve Ticaret oda reisileri ve heyeti ve erkânı ile bir çok zevat ve dostları tarafından teşyi edilmiştir.

SON DAKİKA

Mahmut Esat B. Müşerref H.ı müdafaa etti

Sabık Adliye vekilinin müdafaası üç saat devam etmiştir

İZMİR, 9. (Milliyet) — Müddeiumumilik tarafından idamı talep edilen Müşerref H.ın müdafaası bugün sabık Adliye Vekili Mahmut Esat B. tarafından yapılmıştır. Sabık Adliye Vekilinin müdafaasını dinlemek için mahkeme salonu hıncahınç dolmuştu. Mahmut Esat B. ezcümle dedi ki:

Akıbeti, riyaset buyurduğunuz yüksek mahkemenizin kararile taayyün edecek olan Müşerref Hanımın son müdafaalarından birini yapmak için uzak yollardan koşarak geldim.

Bu gelişimin sebebi ikidir:

Biri, maznunun vicdanen kanunen masum oluşuna inanışımdır, diğeri Kuşadasının karabahıtlı Türk kızının idamı istendiği dakikada bir avukat tutamayacak kadar parasız bulunuşudur. Netekim arkadaşım Ömer Fuat B. de ricaısı üzerine bu davayı meccanen kabul etmek civanmertliğini göstermiştir."

Üç saat süren müdafaada Mahmut Esat B. bütün şahitlerin ifadelerini çürütmüş ve şunları ilâve etmiştir.

Son hukuk ilmî en zaif delil olarak şahadeti kabul etmekte ve bundan dolayı parmak izinin inkişafına çalışmaktadır.

Neticede mahkeme tarafındanı Müşerref H. ın bikrini izale eden maznun maktulün oğlu İlyas Ef.nin mahkûmiyetinin Temyiz mahkemesince tasdik edilip edilmediğinin. Kuşadasından sorulmasına karar verilmiştir.

Ingiltere ve altın mikyası

LONDRA, 9. A. A. — M. Makdonald Avam kamarasında sorulan bir suale verdiği cevapta demiştir ki:

" İngilterenin Cenevredeki iktisat baş müşavirinin yaptığı beyanattan hiç biri İngilterenin şimdiki ehval ve şerait içinde altın mikyasma avdete hazır bulunduğunu göstermemektedir.

Bilâkis Cenevredeki mütahassısler ihzârî komitesinde kullanılan lisan altın mikyasının beynelmilel surette yeniden tesisi hususunda hakikat halini alabilecek bir imkân şekline girmesinden evvel bir çok malî ve iktisadî şartların yerine getirilmesi lâzım geldiğini açıktan açığa bildirmektedir."

Atinada tütüncülerin içtimaı

ATİNA, 9. A.A.— Atinaya yakında Türk ve Bulgar tütün mütehassıslarının geleceğini mevzuu bahseden Proia gazetesi diyor ki:

"Cenevre talî komisyonun dosyalarında belki de hıfzedilmeğe mahkûm kalacak olan bir rapor hazırlamaktansa şark tütünleriyle başlıca alâkadar bulunan üç Devletin mütahassısları kendi memleketlerinin salâhiyettar makamlariyle teşriki mesaî ederek tütünlerinin sürümünü temin için müşterek bir cephe teşkil etmeleri daha muvafık olur.

Ankara-Istanbul hava seferleri

ANKARA, 9. (Milliyet) — İstanbul - Ankara hava seferlerini yapacak olan tayyare bugün Eskişehire hareket etmiştir.

Resmî muhaberatta kullanılacak ıstılahlar tesbit ediliyor

ANKARA, 9. (Milliyet) — Resmî muhaberatta kullanılmakta olan ilmî, idarî, fennî ıstılahların tesbiti için teşekkül eden komisiyon baş vekâlet neşriyat müdürü Emrullah B. in riyasetinde ilk içtimaını yaptı.

Izmirli bir şerir arkadaşını öldürdü, üç kadını garaladı

IZMİR, 9. (Milliyet) — Gece yangın yerinde Erzurumlu Lütfü kıskançlık yüzünden arkadaşı Memduhu öldürmüştür. Lütfü Memduhu öldürdükten sonra hâmil olduğu biçakla dostu İnşafı validesi Fatmayı ve hemşiresi Mekbuleyi ağır surette yaraladıktan sonra kaçmışsa da jandarmalar tarafından yakalanmıştır. Katil adliyeye teslim edilmiştir.

Birinci umumî müfettiş geliyor

ANKARA, 9. (Telefonla) — Birinci umumî müfettişliğe tayin edilen Hilmi B. İstanbula hareket etmiştir. Hilmi B. İstanbulda bir kaç gün kaldıktan sonra Diyarıbekire gidecektir.

Süreyya opereti Ankarada

ANKARA, 9. (Milliyet) — Süreyya opereti Halkevinde bu gece temsillerine başlıyor. İlk temsil Emir operetidir.

Danimarka kralı

CANNES, 9. A. A. — Danimarka kral ve kraliçesi, buraya gelmişlerdir, Burada bir müddet kalacaklardır.

Haftalık Siyasî İcmal

Alman Meclisi Hitler tarafından dağıtıldı. Kanunu esasîye göre 0 gün içinde intihabat yapılması lâzım geldiğinden intihabat gününü 5 mart olmak üzere tespit edilmiştir. Ondan sonra da iki ay içinde yeni meclisin toplanması lâzımdır.

Hitler - Papen Hükûmetinin meclisteki Millî Sosyalistler yani Hitler Fırkasile Milliyetperverler yani Hugenberg Fırkasına istinat ettiği malûmdur. Bu iki fırkanın meclisteki kuvveti ancak 247 meb'ustan ibarettir. Binaenaleyh ekseriyeti temin etmek için 70 kadar meb'usu olan Merkez Fırkasının da yardımını temin etmek zaruretindeydi. Aksi takdirde yeni hükûmet te sabık Papen Hükûmetleri gibi, her üç ayda bir meclisi dağıtarak yeni intihabat yapmak suretile iktidarda tutunabilen bir hükûmet halini alacaktı. Yeni Başvekil ile Merkez Fırka lideri Kaas bir itilâfa varmak için temas ettiler. Fakat bu temasın pek ciddî olmadığı anlaşılıyor. Bunun da sebebi, Hitler'in iktidara geçtikten sonra fırkasının kuvvetini kat'î surette tespit etmek için yeni bir intihabat yapılmasına lüzum görmesidir. Hitlerin iktidara geçmesi, Millî Sosyalist Fırka için siyasî bir muvaffakıyettir. Bu siyasî muvaffakıyetin ferdasında yapılacak bir intihabatta Hitler mecliste ekseriyeti temin edebileceğini ümit etmektedir. Ve bu ekseriyet temin edilirse, Hitler yalnız Merkez Fırkasının değil, şimdi ittifak halinde bulunduğu Hugenberg Fırkasının da yardımından müstağnî kalacağından Millî Sosyalistler Almanyanın mukadderatına bütün manasile hâkim olacaklar demektir. Bunun içindir ki meclisin feshi ve yeniden intihabat yapılması hakkındaki karar, Hugenberg Millîcilerinin dahi hoşlarına gitmemiştir. Onlar Kanunu Esasiyi bertaraf ederek Almanyada bir diktatör idaresinin tesis edilmesine taraftardılar. Eğer intihabat Hitler'e ümit ettiği ekseriyeti temin etmezse belki bu diktatörlük tesis edilecektir. Fakat bundan evvel, Hitler bir defa fırkasının talihini denemek istemiştir. Binaenaleyh Almanyada siyasî vaziyet, 5 mart intihabatma bağlı görünüyor. Bu intihabat üç şekilde neticelenebilir:

1 — Hitler Fırkası ekseriyet kazanır. Bu halde Millî Sosyalistler, milliyetperverlerin yardımından da müstağnî kalacaklarından belki de aradaki ittifak bozulacak. Ve Hitler Fırkası Almanyanın mukadderatına hâkim olacaktır.

2 — Hitler Fırkası yalnız başına ekseriyet temin edemez de Hitleristler ile Hugenberg Millîcileri bir arada bu ekseriyeti temin ederler. Bu vaziyette mantıkan şimdiki hükûmet kombinezonunun devam etmesi lâzımdır. Yani Millîcilerle Hitleristlere istinat eden bir hükûmet.

3 — Kanunu Esasî çerçevesi içinde kalamamak tehlikesi, yapılan intihabatta Hitleristler ile Millîcilerin bir arada mecliste ekseriyet temin edememeleri ile belirmektedir. Çünkü Hitleristlerin mecliste ekseriyeti temin edemediler diye iktidarı terkedecekleri beklenemez. Hitler mümkünse Kanunu Esasî çerçevesi dahilinde iktidarda kalmak istiyor. Bu mümkün olmaymca her halde Kanunu esasîsiz de iktidarı muhafaza edecektir. Bu da gene üç şekilde olabilir.

1 — Papen gibi meclisi her üç ayda bir dağıtarak Kanunu Esasînin zevahirini muhafaza etmek. Bu yola sapılmıyacağı şimdiden kat'î olarak söylenebilir.

2 — Komünist Fırkasını ilga ederek mecliste ekseriyeti temin etmek.

3 — Reisicümhurun fevkalâde salâhiyetlerini ileri sürerek, memleketi meclissiz idare etmek.

Her halde kat'î vaziyet ancak 5 mart intihabatından sonra tebellür edecektir.

Beynelmilel borçlar ihtilâfının halli için İngiltere ile Amerika arasındaki müzakerelere martın ilk haftası resmen başlanılacaktır. Borçlar meselesi. Cihan Iktısat konferansını tutan düğüm vaziyetindedir. Borçların halli yolunda ileri gidilmedikçe, iktısat konferansı meselesinde de ileri gidilemiyor. Amerikanın müstakbel Cümhur Reisi Roosevelt borçlar işine şimdiden vazıyet etmiş bulunuyor. Roosevelt, İngilterenin Waşington Sefiri Lindsay'yi sayfiyesine çağırmış ve borçlar meselesi etrafında görüşmüştür. İngiliz Sefiri Roosevelt ile yaptığı bu mülâkattan sonra derhal vapura binerek İngiltereye gitmiştir. Sefir, geçen pazartesi gününden beri İngilterede bulunuyor. Ve bir kaç gündenberi Londradan gelen telgraflar, sefirin bu temasları hakkında malûmat vermektedir.

Lindsay'nin müstakbel Cümhur reisi ile yaptığı mülâkatta neler görüşüldüğü malûm olmamakla beraber, Hoover taraftarlarının sözlerine bakılırsa, Roosevelt İngiltereye karşı müsait bulunmağı vadetmiş. Hoover taraftarları bu sebeple Roosevelt'i tenkit etmektedirler. Cihan iktısat konferansında İngilterenin şöyle veya böyle hareket edeceği hakkında bir vaat almadan Roosevelt'in borçlar meselesinde müsait bulunduğunu söylüyorlar. Bununla beraber bu borçlar ihtilâfı da kolay kolay neticeleneceğe benzemiyor. Çünkü İngilizler yalnız kendi işlerini halletmekle iktifa etmiyorlar. Fransanın borçları için de bir çare arıyorlar. İngilizlerin ileri sürdükleri formül şudur: diyorlar ki borçlar ihtilâfında öyle bir hal çaresi bulmak lâzımdır ki Lausanne itilâfı akim kalmasın. Bunun manası sarihtir: Malûmdur ki Lausanne itilâfı Amerika ile borçların halledilmesine bağlanmıştı. Yani Fransa ve İngiltere Amerika ile borçlar ihtilâfını halledemezlerse, Lausanne tamirat itilâfı da hüküm süz kalacaktır. Şimdi İngilizler borçlar ihtilâfında Lausanne itilâfının hükümsüz kalmasına mahal bırakmıyacak bir hal şeklinde ısrar

Paketle İthalât Yapmak Şekli Artmıya Başladı

Ekonomi

Tütün stoklarımız hayli azaldı

Hükûmetin takip ettiği takas usulü mahsulün elden çıkmasına yardım etti

Tütün istihsal ve ihraç mıntakalarından gelen malûmata nazaran, tütün stokları fevkalâde azalmıştır. Yeni mahsul senesine kadar elde mevcut stokun temamen çıkarılacağı kuvvetle ümit edilmektedir. 930 senesinden evvelki senelere ait tütün mahsulü stokları oldukça mühim bir yekûn tutmakta idi. Hükûmetin büyük bir isabetle aldığı tetbirler ve takas yoluyla ihracat bu eski stokların en büyük kısmını elden çıkartmıştır. Bu sene mahsulün az olması ve mahsulün kalite itibarile geçen seneler mahsullerine nazaran çok nefis halde bulunuşu malımızın iyi fiatler bulmasını ve seri ihracını temin etmiştir.

İtalyaya yumurta ihracatımız

Yumurta ihracatımızın tanzim ve inkişafı için İktısat Vekâletince bazı esaslar hazırlanmaktadır. İhracat Ofisi yumurta ihracatımızın tanzimi için hazırladığı nizamname projesini İktısat Vekâletine göndermiştir. Yumurta ihracatımız, son günlerde İtalyada alınan bazı tetbirler, bilhassa manipülasyon imkânının ortadan kalkması dolayısile, epey zarar görmektedir.

İtalya, yumurtalarımız için iyi bir mahreç olduğu gibi, yumurtalarımızın merkezî Avrupa memleketlerine sevkinde en mühim rolü oynamaktadır. İtalyanın yeni tetbirlerinin yumurta ihracatımız üzerinde menfî tesirler hâsıl ettiği görülmektedir. İktısat Vekâleti yumurta ihraç işile esaslı surette meşgul olmaktadır.

Halı ihracatımız

Aldığımız malûmata nazaran, İktısat Vekâleti iyi bir ihraç maddemiz olan halı işine son günlerde ehemmiyet atfetmektedir. Halı ihracatı memleket iyi bir gelir temin eder. Fakat son senelerde umumî dünya buhranı bu ihracat maddemizin ihraç vaziyetini zayıflatmıştır. Bu yüzden halı ihracatının memlekete temin ettiği gelir de azalmıştır. Bunun aksülâmeli olarak halı sanayiinde bir durgunluk ve halı sanayi mıntakalarımızda da tereddüt ve endişe baş göstermiştir.

İktısat Vekâleti bu işte meseleyi bir cepheli değil, gerek ihracat gerek sanayi noktasından mütalea ederek halıcılığımızın inkişafı tetbirlerini tesbit etmektedir.

Çekoslovakya tütün aldı

Çekoslovak rejisinin Türk tütünü mübayaası için açtığı münakasa bitmiş ve bir çok Türk tütün ihracat tacirleri münakasaya iştirak ettikleri halde, Çekoslovak hükûmeti neticeyi ilân etmemişti. Buna sebep olarak, Türkiye ile Çekoslovakya arasında aktedilecek takas mukavelesi müzakeresinin neticelenmemiş olduğu gösterilmekte idi. Ahiren takas mukavelesi müzakeresi neticelendiğinden Çekoslovak hükûmeti münakasa neticesini ilân etmiştir. Netice itibarile Türkiyeden 67 milyon kron mukabilinde 2.500.000 kilo tütün satın alınmıştır. Bu tütünler ekserisi Türk tütün ihracat tacirleri olmak üzere 10 müessese arasında taksim edilmiştir.

Ayvalıkta bir yağ fabrikası

Ayvalık, 6 — Bazı ecnebiler, bir yağ fabrikası tesisi için buralarda tetkikatta bulunmaktadırlar. Bu zevat, Ayvalıkta bir gün kaldıktan sonra İzmire hareket etmişlerdir.

Kömür ve kereste ihracatımız

İktısat Vekâleti kömür ve kereste ihracatını arttırmak için alâkadar dairelerden malûmat istemisti. Yapılan tetkikata göre, 932 senesinde kereste ihracatı 931 senesine nazaran pek azalmıştır.

İstatistiklere göre 928 senesinde memleketimizden 1 milyon 271 bin liralık kereste ihracatı yapılmıştı. 929 senesinden sonra yeni gümrük tarifeleri üzerine hariçten gelen kerestelere karşı ağır gümrük rüsumu konulmuştur. Bunun neticesi olarak memleketimizde kereste sanayii de inkişafa başlamış ve bu inkişafın ihracat üzerine büyük tesirleri görülmüştür.

929 senesinden sonra kereste ihracatı artmış, 930 senesinde iki milyon 330 bin liraya, 931 senesinde 2 milyon 430 bin lira çıkmıştır. Fakat 932 senesinde kereste ihracatı 1 milyon 941 bin liraya inmiştir.

İhracatın azalmasına sebep muhtelif memleketlerin kontenjan ve kambiyo tahdidatı gibi tedbirleridir. Bu yüzden Fransa ve Yunanistana olan kereste ihracatımız azalmıştır.

Fransa hükûmeti kontenjan listelerinde Türk kerestelerine karşı ağır tahdidat koymuştur. Diğer taraftan Yunanistan hükûmeti, Türkiyeden gönderilen keresteye döviz vermediğinden Yunanistana olan kereste ihracatı da azalmıştır.

İktısat Vekâleti kereste ihracatını himaye etmek için, caddeler aramaktadır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

9 ŞUBAT 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
1 inci tertip	94,50		
Şark d.yolları	7,10	Elektrik	—
D. Muvahhide	65,50	Tramvay	—
Gümrükler	5,75	Tünel	—
Sayda mahl	7,—	Rıhtım	18,10
Bağdat	11,75	Anadolu I	45,75
T. askeriye	7,25	„ III	44,50
İzmir Belediye İstikrazı	99	„ Mümtazil	54,85

ESHAM			
İş Ba. Nama	10,05	Bomonti	24,25
„ „ Hamiline	10,75	Terkos	39,50
„ „ Mümtaz	115,—	Çimento Ar.	12,70
Anadolu	25,10	İttihat dey.	20,—
Reji	4,45	Şark dey.	1,90
Şir. hayriye	15,—	Balya	2,50
Tramvay	52,—	Şark m. ecza	2,85
Umumi sigorta	11,—	Telefon	13,50

ÇEK FİATLARI			
Paris	19,73	Prag	15,89,
Londra	729,1/2	Viyana	4,15,—
Nüyork	47,94,	Madrit	5,73,25
Milano	9,18,21	Berlin	1,97,53
Brüksel	1,35,37	Varşova	4,20,6
Atina	82,43,5	Peşte	5,71—
Cenevre	2,43,37,5	Bükreş	79,68,—
Sofya	65,94,—	Belgrat	34,48,—
Amisterdam	1,10,95	Moskova	10,88,—

NUKUT (Satış)	Kuruş		Kuruş
50 f. Fransız	169,—	1 şilin, Av.	27,—
1 İsterlin	730,—	1 peseta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,—
20 liret	219,—	1 zeloti	24,—
20 f. Belçika	117,—	1 penge	38,—
100 drahmi	23,—	20 ley	23,—
20 f. İsviçre	820,—	20 dinar	55,—
100 leva	26,—	1 Çernovez	—
1 florin	85,—	1 Altın	9,24
50 kur Çek	122,—	1 Mecidiye	35,—
		Banknot	2,39,—

Paketle İthalât

Son zamanlarda tacirler bu yolu tuttular

Birçok müesseseler kontenjan dolayısile gümrükten girmesi müşkül olan eşyayı küçük paketler halinde paket postahanesi yoluyla ithal etmektedirler. Bu işi hayli büyüten müesseseler vardır. Paket postahanesinde biriken paketler o kadar çoktur ki, artık hemen koyacak tek paketlik yer kalmamıştır. Bu halin önüne geçmek için bazı tetbirler düşünülmektedir. Bu meyanda kontenjandan evvel gelmiş, fakat kontenjan dolayısile çıkarılamamış paketlerin yeni bir kararla bir defaya mahsus olmak üzere ithali de düşünülmektedir.

Posta idaresi dün Ticaret Odasına da bir tezkere vazmıştır. Bunda tacirlerin takip ettiği şekil anlatıldıktan sonra, Odadan ithalâtçılara daha makul yolların tavsiye edilmesini istemektedir.

Mahkemelerde

Sporcunun Katilleri

Nakzan muhakemede verilen karar

Bayram sokağında sporcu Sait Beyi öldürmekten suçlu Bahriyeli Cemalle şapkacı Reşat ve bu kavgaya iştirakten suçlu Kâzım ve Salâhattin Efendilerin muhakemeleri dün Ağırceza mahkemesinde neticelenmiştir.

Nakzan rüyet edilmekte olan bu muhakeme neticesinde Bahriyeli Cemal 7 buçuk sene ağır hapse, şapkacı Reşat 6 sene 3 ay ağır hapse, her ikisi birden 3000 lira tazminat vermeğe, Kâzımla Salâhattin de 25 er gün hapse mahkûm olmuşlardır.

Bir aile işinden çıkan cinayet

Unkapanında Seyrisefain memurlarından Lûtfi Efendiyi öldürmekten suçlu Bedri ile, Bedri Efendiyi katle teşvik etmekten suçlu Mehmet Ali Efendinin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Mehmet Ali Efendi maktul Lûtfi Efendinin enistesidir. İddiaya nazaran, Mehmet Ali Efendi eve sarhoş geldiği için ablasına:

— Enişteme söyle, ya bu eve gelmesin, yahut rakı içmesin, demiş, Mehmet Ali Efendi de bundan muğber olarak Bedri vasıtasıyla kayınbıraderini öldürtmüştür.

Dünkü muhakemede müddei şahsî vekili ilk defa hâdiseye vazıvet edenlerin şahit sıfatıyla celbini istemiş, muhakeme bunun için başka güne bırakılmıştır.

Bir çocuk düşürme davası

Yenibahçede oturan Ebe Zaruhî Hanım. Aksarayda oturan Şazment Hanımın rızasıyle çocuğunu düşürmekten maznun olarak ikinci ceza mahkemesinde muhakeme ediliyordu.

Dava evrakına nazaran Şazment Hanımın hamile olduğu çocuğu düsürerek bahçesindeki ağacın dibine gömdüğü anlaşılmış, taharriyat yapılarak ceset çıkarılmış, Saziment Hanım da cocuğu Ebe Zaruhinin düşürdüğünü söylemistir. Fakat cereyan eden muhakeme neticesinde Zaruhînin cürmü sabit olmamış, beraetine karar verilmiştir.

Hava tehlikesinden korunma

Hava tehlikesinden korunmak için Tayyare Cemiyetine her vatandaşın ve her memurun gücü yettiği kadar yardım ve halkı tenvir ve teşvik etmesi hakkındaki Başvekâlet tamimi, bütün devair ve müessesata tebliğ edilmişitr.

Maarifte

Millet Mekteplerinde

Bu sene B kursunda fazla talebe vardır

Millet mekteplerinin bu ders senesi de bu ay sonunda bitmektedir.

Tedrisat sonu münasebetile müfettişler mektepleri teftiş etmektedir. Devamsızlık eden talebe tesbit edilmiş ve haklarında takibat yapılmak üzere kaymakamlıklara bildirilmiştir. Bu senenin imtihanları martın ilk haftasında yapılacaktır. Bu sene en fazla B. kursunda talebe vardır.

Bu sene yeni mektep yaptırılmıyacak

Bu sene Belediye bütçesinin noksan varidatla kapanması üzerine 1933 senesi bütçesinde yeniden ilk mektep binası yaptırılmak için hiç bir tahsisat konmamıştır. Bu sene evvelce başlanan köy mekteplerinin binaları ikmal edilecektir. Ancak bu sene mektep inşaatı faslının bütçede tamamen kapatılmaması için bu kısma ayrıca tahsisat konmuştur.

Türk tarihinin medeniyet kısmı

Türk tarihinin medeniyet kısmını yazan 50 kişilik müderrisler heyeti dün öğleden sonra Darülfünun Edebiyat fakültesinde içtima ederek şimdiye kadar yazılan kısmı tetkik ve tesbit etmişlerdir.

Söz derleme işleri

İlk tedrisat müfettişleri dün Maarif müdürü Haydar Beyin riyasetinde toplanmışlardır. Bu içtimada söz derleme faaliyetinin ilk mekteplerdeki neticeleri üzerinde görüşülmüştür.

Aidat vermeyen doktorlar

Etıbba odası haysiyet divanı dün Dr. Neşet Osman Beyin riyasetinde toplanarak, iki doktor arasında münaziünfih olan bir meseleyi tetkik etmiş ve müteakiben de oda aidatını vermeyen dört doktorun mahkemeye tevdiine karar vermiştir.

Acıklı bir ölüm

Mülkiye talebesinden Halit Suuri efendi Cerrahpaşa hastanesinde apandisit ameliyesini müteakip gözlerini hayata yummuştur. Çok genç ve yurda faydalı olabilecek bir yaşta kaybolan bu gencin cenazesi bu cuma günü cuma namazını müteakip Beşiktaşta Sinan paşa camiinden kaldırılarak Yahya efendi mezarlığında ki hususî makberesine defnedilecektir.

Mektebin talim heyetinin, eski ve yeni bütün mezunlarının ve mektep talebesinin cenaze merasimine gelerek arkadaşlarına son vazifeyi ifa etmeleri rica olunur.

Belediyede

Umumî Mecliste

931 Hesabı kat'î raporu azaya tevzi edildi

İstanbul umumî meclisi dün birinci reis vekili Sadettin Ferit Beyin riyasetinde toplanmıştır. Dün 1933 senesi bütçesinin tabedilen masraf kısmı ile 1931 hesabı kat'î raporu azaya tevzi edilmiştir. 1931 senesi kat'î hesap raporunun müzakeresi gelecek celseye bırakıldı. Daha bazı mazbatalar ait oldukları encümenlere havale edildikten sonra içtimaa nihayet verildi. Meclis pazartesi günü tekrar toplanacaktır.

Lokantada yenilikler yapılacak

Belediye kooperatif lokantasının gördüğü fevkalâde rağbetten dolayı, Belediye bu hususta daha bazı yenilikler yapmak tasavvurundadır. Kooperatif azasına mahsus olmak üzere lokantadan gayet ucuz fiyatla evlere de yemek gönderilecektir. Bu takdirde lokantanın teşkilâtı tevsi edilecek, aile lokantaları şeklinde bir kısım açılacaktır.

Garaj ve itfaiye fen müdürlüğü

Belediyede yeniden ihdas edilmiş olan garaj ve itfaiye fen müdürlüğüne gelecek mühendise 350 lira ücret tahsis edilmiştir. Bu vazifeye henüz kimin getirileceği belli değildir.

Galata kulesine asansör konmıyacak

Belediye Galata kulesini tamir ettirecek ve buraya bir asansör koydurarak seyyahların vesair istiyenlerin kulenin üstüne kadar çıkmalarını temin edecekti. Yapılan tetkikat neticesinde bu işin çok masraflı olduğu anlaşıldığından bu sene için vazgeçilmiştir.

Gazi köprüsü

Unkapanı köprüsünün yerine yapılacak olan Gazi köprüsü için nakliye vasıtalarının bilet ücretlerine zammedilen 30 para muvakkat resim son bir sene içinde 290 bin küsur lira tutmuştur. Köprünün inşa masrafına tekabül edecek para, daha bu resmin dört sene ipka sile tamamen temin edilecektir.

Sabık Hidiv İtalyaya gitti

Sabık Mısır Hidivi Abbas Hilmi Paşa dün sabah Adria vapuru ile şehrimizden İtalyaya hareket etmiştir.

Tırpan

Salma deliler

Bir kaç yıl evvel üstat Mazhar Osman Bey bana "Ruhî ve aklî tababet" ismindeki eserini göndermişti.

Bu kitabı birkaç defa okudum. Akıl ve ruh hastalıklarının taze teşhislerini vesikalarla gösterdiği için beni çok alâkadar etti. Esasen tıp ilminin bizim sanatla en sık temas eden şubesi budur.

Roman muharririnin hayalinde ve karşısında bulup yaşattığı kahramanlar milyonlarca insan arasından seçilmiş tiplerdir. Romncı onların hayattaki rollerini tespit ederken geçirdikleri ruhî ve aklî buhranları da hesaba katacaktır. Bu itibarla roman muharriri ile (Psychiâtre) arasında sıkı bir münasebet vardır.

İrsî müvazenesizler bizi o kadar meşgul etmez. Bu, nihayet, asabiye mütehassısının faaliyet sahasında yaşar.

Fakat arızî (Psychose) yalnız romancıyı değil hattâ her münevveri alâkadar eder.

Tahakkuk etmiştir ki etrafımızda derece derece eserini göstererek yaşayan bu müvazenesizler sinirlerini afyon mürekkebatı ile uyuşturan birtakım zavallı mahlûklardır.

Hastanelerde ıstraplarını dindirmek için morfin şırıngası bekliyen, esrarhane köşelerinde derdini unutmak için kabak marpuçu değiştiren, salon köşelerinde hayalâtine vüsat vermek için kokain çeker mahlûklar nihayet bir sar'alı bir deli, bir aptal ve sarsak larak karşımıza geçiyorlar.

Tıp ilmi iş buraya gelince müdahale ediyor. Fakat çok defa tatlı bir itiyat ile başlıyan bu hastalığı tedavi imkânı bulunamıyor. Çünkü o zaman fen yalnız hastalıkla değil, hesaniye kontrol edilmek ihtiyacını gösteren hasta ile de uğraşmıya mecburdur.

Geçen gün gene bu mevzuu dair yazdığım mekale ile gümrük muhafaza kumandanlığı alâkadar oalrak memleketteki her gün takip edilen esrar kaçakçıları hakkında bana vâzıh resmî malûmat verdi.

Her gün yüzlerce okka kaçak morfin ve kokain yakalıyası bu idarenin faaliyeti memleketteki esrar salgınının derecesine gösteriyor.

Bu korkulu rakamlar esrar musaplarının zannedildiğinden fazla olduğunu ispat ettiği için insana istikbal hesabın haşyet veriyor.

Dostlarımıza ve tanıdıklarımıza bu tehlikeyi işaret edelim. Elini sıktığımız insanlarla salak, sarsak birer morfin kurbanı olduklarını görmek ıstıraba veriyor.

Burhan CAHİT

---

etmekle gerek kendi borçlarının, gerek Fransız borçlarının tasfiyesini istemektedirler. Bu borçların İngiltere ve Fransa tarafından götürü bir miktar tediyesi ile tasfiye edilmesi de mevzuubahistir ki malûm olduğu üzere bu da Lausanne tamirat borcu itilâfına uygundur. Almanya da götürü bir meblâğ tediye etmek şartile tamirat borcundan ibra edilmişti. Binaenaleyh İngilizler evirip çevirerek yine beynelmilel borçlar işinin hal şeklini aynen tamirat meselesinin hal tarzına bağlamak istiyorlar.

* * *

Silâhları azaltma konferansı Cenevre'de içtimalarına devam etmektedir. Müzakerenin mevzuuna bakılacak olursa, silâhları azaltma konferansı, geçen sene içtimalarına başladığı zaman nerede ise, şimdi de oradadır. Yani silâhları zaltarak mı emniyete doğru gidilir; yoksa emniyet teessüs eder de sonra mı silâhlar azaltılır? Fransanın noktai nazarı malûm. Evvelâ emniyet... lihatın azaltılması... Fransız murahhaslarının konferansa tevdi ettikleri bir projede bu emniyetin nasıl teessüs edebileceği izah edilmektedir. Evvelâ Kellogg misakı tekrar teyit ediliyor. Sonra Avrupa kıt'asını şamil bir mütekabil emniyet misakı imza edilmesi tavsiye ediliyor. Fransız muhtırası diğer bir malûm Fransız noktai nazarını daha ileri sürmektedir: Her devletin silâhları ancak coğrafî vaziyetinin müsait olduğu nisbette azaltılacaktır.

Silâhları azaltmaktan ziyade emniyet noktasına ehemmiyet veren bu proje, İtalya ve Almanya murahhaslarının tenkidine hedef olmuştur. Alman murahhası Nadolny, misakın mevzuu bahsettiği emniyet, Milletler Cemiyeti tarafından müteşekkil emniyet teşkilâtı olduğunu söylemiştir. Nadolny'ye göre bu emniyet te kâfi derecede kuvvetlidir. Hattâ üste bir de Kellogg misakı vardır.

Diğer taraftan Rus hariciye nazırı M. Litvinof ta dikkate şayan silâhları azaltmazdan evvel emniyet teessüs etmesi lâzım geldiğini takdir etmekle beraber, emniyetin ilk şartı da silâhları bırakmak olduğunu söylemiştir. Litvinof, Kellogg misakının hükümlerini takviye etmekte ısrar etmiş ve misakın şümulünden istisna edilen mıntakaların kaldırılmasını istemiştir. Bu, İngilterenin "hususî menafii" olduğunu ileri sürerek misaktan istisna ettiği Hindistan ve Süveyş kanalına ait bir imadır.

Fakat Litvinof'un nutkunun en dikkate şayan noktası mütecaviz devleti tarif etmesidir. Malûmdur ki misak tedafüî muharebeyi tecviz ediyor. Binaenaleyh mütecavizi tayin etmek ehemmiyetli bir meseledir. Litvinof'a göre, mütecaviz, harp ilân etsin etmesin, başka devletin arazisini işgal eden bir devlettir. Bir devlet kendi hududunu geçti mi harp ilân etmiş olsa da olmasa da derhal mütecavizdir. Sovyet Rusyanın tekliflerinde bir meziyyet vardır ki çok basit ve herkesin anlayabileceği şekilde... beri tarif etmeğe çalıştığı mütecavizi M. Litvinof Kristof Kolomb'un yumurtası kadar basit bir şekilde halletmiştir.

* * *

M. Litvinof'un bu tarifi kabul edilseydi Japonyanın Mançurya'yı işgal etmekle tecavüze geçtiği hakkında hiç bir tereddüde mahal kalmıyacaktı. Milletler cemiyeti "19" lar komitesinin de uzun tereddütlerden sonra vardığı netice dolayısile Japonya'yı mütecaviz vaziyetine koymaktadır. Japonya'nın Milletler cemiyetinden çekilmesile neticeleneceği zannedile bu raporun hülâsası şudur:

1 — Japonya şimdiye kadar Mançurya'nın Çin'e ait olmadığını hiç bir zaman iddia etmemiştir.

2 — Bununla beraber, Mançurya'da idarî muhtariyete doğru daima bir temayül mevcut idi.

3 — Son seneler zarfında Çin ile Mançuryanın münasebetleri gittikçe kuvvetleşmekte idi. Ancak Japonyanın da Mançurya'daki maddî alâkası artmakta bulunmuştu.

4 — Mançurya'nın işgali tarihi olan 18 eylûl 1931 tarihinden evvel bu memlekette Çin'in ve Japonyanın menfaatleri çarpışıyordu.

5 — Çinde büyük bir millî intibah uyanmıştır. Ve bu uyanış ekseriya ecnebi düşmanlığı şeklinde tecellî etmektedir.

6 — Boykot merdut bir silâhtır. Fakat silâha müracaat eden bir devlete karşı boykot ilânı meşru bir müdafaadır.

7 — 18 eylûl 1931 tarihinde Japonya askerlerinin silâha sarılmaları bir müdafaa hareketi telâkki edilemez.

8 — Mançuryanın istiklâl mücadelesi kendiliğinden başlamış bir hareket değildir.

9 — Japon askerlerini harekete sevkeden siyasî mülâhazalardır.

10 — Mançuryada kuvvet bugün Japonların elindedir.

11 — Lytton raporu Milletler cemiyetine tevdi edildikten sonra Mançuryanın istiklâli yalnız Japonya tarafından tanınmıştır. Mançuryayı tanıyan başka bir devlet yoktur.

12 — Mançuryanın işgalinde âmil olan sebeplerin hususiyetleri vardır. Gerçi harp ilân edilmemiştir. Bir devlet diğer devlete noktai nazarını kabul ettirmek için yapılabilecek her şeyi yapmış değildir. Bununla beraber, bugünkü emr-i vaki de şudur:

Çinin bir parçasını teşkil eden büyük bir kıt'a Japonyanın işgal altında bulunuyor.

İşte "19" lar komitesinin beyanında tarihî olacak raporunun hülâsası budur. Görülüyor ki raporun heyeti umumiyesi Japonyanın lehine değildir. Bunun içindir ki Japonlar Milletler cemiyetinden çekilmeği düşünüyorlar. Ancak henüz ip koparılmamıştır. Raporun evvelâ umumî heyete gidecek, ve Japonyanın vaziyeti ancak umumî heyet tarafından verilen kararda sonra anlaşılacaktır. Ancak şu muhakkak olarak söylenebilir ki Mançurya ihtilâfı en nazik bir safhasına girmiş bulunuyor.

Ahmet ŞÜKRÜ

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

10 ŞUBAT 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava az bulutlu ve hafif rüzgârlı olacaktır.

9-2-933 tarihinde hava taziki 772 milimetre, hararet sıfır çok 6, en az 2 santigrat idi.

FELEK

Porsuyan İstanbul!

Belediyelerin bütçe açığını kapamak için halktan yeni vergi ve takım vergiler alınmasına dair Dahiliyede bir lâyiha hazırlanmış. Bu lâyihanın esaslarını gazetelerde okudum. Ve doğrusunu söylemek lâzım gelse bu lâyihayı sırf bir kalem kabiliyetsiz idare yani administrasyon mahsulü olarak kabul ettim. Bugünkü ihtiyaçlara, icap ve tekabül edebileceğine pek inanmadım değilim. Ve onun sevkile şu satırları yazıyorum. Belediye denilen şey, bir şehrin umumî hizmetlerini görmeğe, ihtiyaçlarını, lâğımlarını yapmaya, halkına sıhhat, emniyet ve seyahat vermeye, eğlencesini ve oyunlarını düşünmeye memur edilmiş müessesedir. Bu umumî tanımına Belediye bizde böyle midir? Onu bu satırlardan anlayacaksınız. Şimdi biraz afakî görüşüm.

Bundan yirmi gün evvel Ankaradan İstanbula gelirken yanımda bir vagon kompartımanında beş, dokuz yaşında bir çocuk ile birlikte seyahat ettim. Bu çocuk yolcu yıl başı tatilini geçirmek üzere İstanbuldan Karadaki ebeveyninin yanına gelmiş, şimdi mektebine dönüyordu....

Alman olmasına rağmen (Anne d'Arc) Fransız mektebine giden bu küçükle görüşmeye başladım:

— Ankarayı mı seviyorsunuz, İstanbulu mu?.. Sualine:

— Ankarayı.. Cevabını verdi..

Ankaranın ne siyasî, ne ticarî zevkine vâkıf olmak ihtimali olmayan bu Alman yavrusunun bu cevabından mütehayyir oldum. Sordum:

— Nerelisiniz?..

— Hamburg'luyum.. Beş sene oldu İstanbula geleli

— Yavrum! Sen deniz kenarında doğmuşsun. Ankarada ise deniz yok!..

— Ankarada deniz yok amma, yürüyecek yol var.. İstanbulda yürüyecek sokak yok! Böyle şehir olur mu?..

Bu küçük Hamburglu İstanbulu bütün İstanbullulardan daha iyi görmüş ve bu görgüsünü ifade etmiştir.

Şimdi buna bir şey daha ilâve edeceğim:

Almanlar Berlin şehrinden gidiyorlarmış. Yani Berlin sakinleri çıkıyorlarmış.. Bu bir mevsim veya hâdise tesiri değil, içtimaî bir takım sebeplerin neticesi imiş. Bunun hakkında almanca "Berlinden kaçış" diye bir eser bile neşredilmiş. İlânını gördüm. İstanbul, aşağı yukarı on senedir nüfusu eksilen ve bu yüzden hayatından her gün biraz daha kaybeden bir büyük şehirdir. Eskiden milyondan fazla nüfusu olan düya şehirleri içinde sayılan bu büyük köyün şimdi bilmem 600.000 nüfusu var mıdır?.

Zannedilir ki; İstanbulun nüfusunun eksilmesi, hükûmet merkezinin Ankaraya gitmesindendir... İstabuldan eksilen üç dört yüz bine mukabil Ankara nüfusunda 30 bin fazlalık hasıl olmuştur. Hayır! Bunun yanlış olduğunu Ankara nüfusundan anlamak kadar kolay bir şey yoktur. Türkiyede eski Türkiyede harp, muhaceret, işgal, mübadele gibi bir çok içtimaî hâdiseler büyük şehirlerin ve bilhassa İstanbulun nüfusunu eksiltmeye değil, arttırmaya âmil olacak mahiyette iken İstanbulun nüfusu eksilir. Sade nüfus değil şehrin hayatiyeti eksilir. Zaten İstanbul şehri diye hitap edilecek bir yer ve onun hayatını müdafaa edecek müessese yoktur.

İşte bir küçük Hamburglu çocuk bile İstanbulun durulacak bir yer olmadığını, yürünecek sokağı olmadığını söyler. Hakikatler çocukların gözüne girdiği zaman onlardan korkmalıdır. Buna mukabil bizim belediyenin bütün kaygusu şuyur: Bütçesinde açık vardır... Ve her sene irat eksilmektedir.

Benim de iradım eksiliyor ve benim de bütçemde açık var. Masrafımı ona göre ayar ediyorum. Kimsenin yakasına sarılıp iradımı arttırmaya kalkmıyorum.. İstanbulda bir taraftan hayat şartları ucuzlarken diğer taraftan içtimaî yaşama şartları güçleşmektedir. Şehrin varoşlarında oturanlar nakil vasıtalarının pahalılığına tahammül edemiyerek merkeze doğru gelmekte ve oralardaki gayrimenkul servet istifadesiz bir halde çürümeye mahkûm olmaktadır.

İstanbulda eski şartlara nazaran hayatını kurmuş olanlar bugünkü şartlara uymak için düzenini bozarak başka yerlere gittiler... İstanbul bir memur ve hazineden geçinenler şehri olmaktan çıkıp bir ticaret, sanayi erbabının ve fikir amelesinin şehri olmaya mecbur oldu. Bu tahavvülde belediye yani şehrin kendisi İstanbula yardım etmiş değildir. İşte bunların tesirile porsumaya başlamış olan bu şişkin şehrin belediye iradı da tabiî eksildi... Fakat belediye masrafı eksiltemedi.. Ne yapacak? Her zamanki çareye baş vuracak... Halktan muhtelif namlarla vergi alacaktır..

Belediye denilen müessese, bir şehri imar eden, ümranını, refahını, hareketini arttırdığı için ondan vergi isteyen bir yerdir. Bizde belediye İstanbula bir yol yapmamıştır. Modern olduğumuzu iddia edip dururken kaldırımlarımızı orta karında bırakmışızdır. İstanbul sokakları, âbideleri, camileri, müzelerile bir Ville morte—ölü şehirdir. Bundan artık hâlâ fazla belediye vergisi almakta mana var mıdır?.. Belediye bütçesinin bir bariz vasfı da öteden beri bir maişet vasıtası olmasıdır. Oradan geçinen on binlerle aile vardır. Ve bu bütçenin en büyük hizmetlerinden biri de budur. Lâkin, okuduğumuz lâyihadaki vergiler alınmaya başlarsa bugün az çok maaşlarını alabilen bu memurlara onu da verip veremiyeceğimiz şüphelidir. Zira, İstanbul, Berlin gibi boşalmağa devam eder, eder ve bir gün gelir ki, belediyeyi taşıyamıyacak kadar zayıflar.. Dik kat edilecek nokta onu bu hale getirmemektir. Bu dikkat herkesten, hepimizden evvel Şehir meclisi azayı kiramile belediye erkânına düşer.

FELEK

Askerî bahisler

(Letonya) da gençlik vatan müdafaasına nasıl yetiştiriliyor?

Cihan kavgasının ve Bolşevik ayaklanmasının doğurduğu müstakil cümhuriyetlerden biri de *Letonya* veyahut *Lâtüyya* denilen memlekettir. Bir taraftan *Bolşevik Rusy'ya* ve *Estonyaya*, diğer yandan dahi *Litvanya'ya* bitişik olan ve bir yanı da Baltık Denizi ile çevrilen bu genç cümhuriyetin toprağının yüz genişliği 65.000 kilometre murabbaı ve nüfusu da iki buçuk milyondur. Hükûmet Merkezi *Riga*'dır..

Koca *Rusya*'nın yanında bir incir çekirdeği kadar küçük kalan bu memleket, günün birinde Bolşeviklik tarafından yutulmamak için, komşuları olan diğer küçük cümhuriyetçikler gibi canını cebine koymuş, müdafaaya hazırdır. Leton ordusu çok küçüktür; fakat bu memlekette gençlik *Ayssargi* (müdafaa ordusu) adı altında güçlü bir teşkilât vücuda getirmiştir.

Ayssargi teşkilâtı, Leton memleketini içinden ve dışından tehlikelerin tehdit eylediği 1919 yılında kurulmuştur. O vakit, bu teşkilât, içerideki çetelere karşı köprüleri, demiryol istasyonlarını ve diğer tesislerini korumak yumuşunu (*) almıştı. 1920 yılında, Moskova ahitnamesi ile *Letonya*'nın istiklâli tanındıktan sonra bu teşkilât başka kalıba girmiş, gönüllü teşkilât olmuştur. Ondan sonra yıldan yıla inkişaf etmiş, her türlü halk tabakalarına kadar yayılmış, birkaç yıldan beri de kadınları da içine almıştır.

Ayssargi, şimdiki halde, Leton gençliğini yurt müdafaasına hazır lamaktadır. Gençlerden başkaca, her hangi bir sebepten ötürü orduya alınmıyanların, ve orduda ki hizmetlerini bitirip çıkanların daha öteki askerlik hazırlıklarının ihtiyat küçük zabitleri ile ihtiyat zabitlerinin dahi yetişme ocağıdır. Dikkat edilsin,ki iki buçuk milyon luk bir nüfus içinde 30 bin erkek ve 7 bin dişiden mürekkep azası vardır. Yani Ayssargi, Leton vatanının müdafaasına 40 bin kişilik bir kuvvet eklemektedir, ki bunlar harpte orduya alınmıyacak kimselerden ibarettir.

Ayssargi, memleketin iç idare teşkilâtına göre 20 alay mıntakasına ayrılmıştır. Bunlardan on dokuzu piyade ve birisi süvari alayıdır. Her kazanın veya şehrin Belediye Reisi veya en büyük hükûmet memuru bu alaylardan birisinin kumandanıdır. Teşkilât, Dahiliye Vekâletine bağlıdır. Alaylar taburlara, bölüklere, takımlara ve hattâ mangalara kadar bölünmüştür. Teşkilâtın 6 tayyaresi, tankları, makineli tüfenkleri vardır. Umumî silâh, piyade tüfengidir. Azalar maaş veya ücret almazlar. Elbiselerini kendileri tedariklerler. Hükûmet bunlara yalnız parasız silâh ve cephane verir. Leton ordusundan iki kat kuvvetli olan bu teşkilât memleketin spor işlerini de yani gençliğin bedenî inkişafı işini de çevirmektedir.

Ayssargi, bundan başka değimli bir kültür hamaratlığı da gütmektedir. Umumun istifadesine açık kütüphaneleri vardır. Spor sevgisini, vatanseviciliği, iyi ahlâkı, kötü akıntılara karsı nefreti de teşvik eylemektedir. Memleketin en seçilmiş sporcuları onun azalarıdır.

İşte, küçük Leton yurdu, apansızın bir saldırışa uğrıyacak olursa, sınırlarının müdafaasına or dudan evvel koşacak, Ayssarginin atesli gençleri olacaktır.

Bizim spor teşkilâtımızın her yerde esaslı bir surette düzeltilmesine gidildiği bu zamanda, ordu dışındaki elemanlardan yurt müdafaası için ne kadar değerli istifadeler elde edilebileceğini gösteren bu misali ortava koymak faydasız olmasa gerektir.

CİNOĞLU

(*) *Yumuş Vazife.*

Açık sütun

Un Randmanı

[Sabık Şehremini Operatör Emin Beyden dün şu mektubu aldık:]

İktisat Vekili muhteremi Celâl Bf. ye açık mektup.

1925 senesinde buğday mahsulünün kıtlığı yüzünden İstanbulda ekmek fiyatı 24 kuruşa kadar fırlamıştı. Ucuz ekmek tedariki için başlıca iki tetbir ittihaz edilmişti. Biri un randımanını 65 ten 80 e çıkarmak, diğeri kırma unlardan ekmek yapılmasına müsaade etmek. O zaman için ittihaz edilmiş olan bu tetbir buğdayların halihazırdaki mebzuliyeti karşısında muhafazai mevkii etmektedir. Gerçi kırma unlardan ekmek yaptırılmıyor. Fakat un randımanı halâ 80 olarak devam ediyor. Buğdaylarımıza istihlâk menbaları arandığı şu sıralarda un randımanını hiç olmazsa 70 e indirmekle İstanbuldaki yevmi buğday istihlâkine iki vagon fazlalık ilâve edilmiş olur.

Şurası izahtan âzâdedir ki un randımanını indirmekle ekmek fiyatının arttırılması icap etmeyecektir. Esasen bugünkü randıman ve bugünkü buğday fiyatlarına nazaran ekmek fiyatı çok yüksektir. Un ve ekmek işlerini eyi bilen ve yahut hiçolmazsa anlayan bir ihtisas heyetinin tetkiki ile sıtkı iddia tebeyyün eder.

Bu münasebetle çok mühim bir noktayı nazarı dikkati devletlerine arzedeceğim. Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde un tahniyatını, ekmek narhını ve çeşni işlerinin kontrolünü behemehal Vekâleti celileleri deruhte etmelidir. Bu işi yalnız belediyelere brakmak umumî iktisat tedabiri ile kabili telif değildir. Zira bir zamanlar İstanbulda 72 kiloluk bir çuval undan lâakal (101) adet ekmek istihsali mecburiyeti varken, bugün bu mecburiyet 94 e indirildi ve senelerdenberi bu hal devam ediyor. Halk aleyhine olan bu hareket ve bu haksızlığın sebebini soracak ve mesullerini arayacak mütehassıs bir makam yoktur.

İş böyle olunca buğdayların cinsini, unun harmanını, tahniye ücretlerini, ekmek çeşnisini ve nihayet ekmek narhını tayin ve kontrol için behemehal vekâleti celilelerinin müdahale ve iştigalinin elzemiyetine kânîim. Bir taraftan bu hususu temin edecek tedâbiri derpiş ederken ilk iş olarak buğdayın un randımanını 65 e yahut 70 e indirtmeniz müstahsılların olduğu kadar, müstehliklerin de lehine bir hareket olacağını ihtiramâtı mahsusamla arzederim efendim Hz.

Sabık İstanbul Şehremini
Dr. Operatör
Emin

İrtihal

Tüccardan Ferit Ali ve Remzi Ali beylerin pederi Görüce eşrafından Kütezeli Ali Bey irtihal eylemiştir. cenazesi bugünkü Cuma günü saat on üçte Bakırköyündeki hanesinden kaldırılarak Bakırköy kabristanına defnedilecektir. Aailei kederdidesine arzı taziyet ederiz.

Mevlâ rahmet eyleye.

SİNEMALAR

Halkımızın en ziyade sevdiği
MORİS CHEVALİER
ve
JEANNETTE MACDONALD
tarafından harikulâde bir tarzda temsil edilen
BU GECE BENİ SEV
Süperfilmi haftanın misilsiz muvaffakiyetidir.
ELHAMRA ve MELEK Sinemalarında

Dün akşam GLORYA sinemasında
Venedik'te Karnaval Alemleri arasında geçen, mühiç müessir ve ayni zamanda cazip ve romantik bir eser olan
KARNAVAL
filmi büyük muvaffakiyet kazandı. Şenlikler, balolar ve meşhur *RODA SANDOR* Çıgan orkestrasının iştirakile muhtelif eğlenceler.
Bugün saat 11 de tenzilâtlı fiatlarla matine

15 Şubat Çarşamba akşamı 21,45 de yeni ve güzel programile
MÜNİR NURETTİN KONSERİ

ARTİSTİK'te
GUSTAV FROEHLİCH
ve
LİANE HAİD'ın
Kim olduğunu Bilmek İstemiyorum
büyük filmindeki emsalsiz muvaffakiyetleri devam ediyor
İlâveten : FOX JURNAL

BUGÜN
Bütün İstanbul halkı
OPERA'da
CANBAZLAR HAKİMİ
komik ve hissî filmi görecektir.
Mümessilleri:
EDİE POLO
LUCIANO ALBERTİNİ
ve genç komik
ERNST VEREBES

Bugünden itibaren
ETUAL
SİNEMASINDA
Yeni program:
Sevimli artist :
ALBERT PREJEAN
ve dilber *ANNABELLA*'nın
en son muvaffakiyetleri olan
GAİP ÇOCUK
Sözlü ve şarkılı büyük operet

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

Senelerden beri Londranın yüksek sınıf ailelerinin nezdinde mürebbiyelik yapan Viyanalı bir matmazel burada kibar bir aile nezdinde mürebbiyelik etmek arzusundadır. Adres: ilân memurluğunda B. M. E. rumuzudur.

* * *

Evlerde orta hizmeti ütü ve çamaşır gibi işlerde çalışabilirim. İstanbul dahilinde 20 lira maaş. Taşra için 30 lira maaşla giderim. Sirkeci Mersin oteli sahibi Burhan Beye Şemsi rumuzile müracaat.

* * *

Resmî veya hususî dairelerde muhasiplik veya kâtiplik gibi her hangi bir işte, istifade temin edinceye kadar bedava ve müesseseye istifade temin ettikten sonra az bir maaşla çalışmak şartile, İstanbul Sanat mektebi mezumu bir genç iş aramaktadır isteyen Milliyet, Burgaz ada. Memur Sabri B. vasitası ile Basri.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Darülbedayi Temsilleri
Bugün suvare saat 21,30 da
Sarı Zeybek Umuma
Bugün matine saat 15,0 da
919

Yeni İcra ve İflâs Kanunu Şerhi
Muharrirleri
Kayseri meb'usu: Sait Azmi, Tokat meb'usu: Nazım İzzet
Bugün çıktı
Tevzi yeri Muallim Ahmet Halit kitaphanesi
1199

Milliyet'in edebî romanı: 16

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

Genç sevgilisinin saçlarını okşadı:

— Yavrum.. Kazalı dedisem benim için değil.. Onlara göre kazadır. Dur sana iyi anlatayım da memleketim gitsin. Bu hafta İskeçeden çok büyük bir parti tütün kaldıracağım. Ohariye götüreceğiz.

— Ne? Sen tütün kaçakçılığı mı yapıyorsun?

— Öyle ya. Neye hayret ediyorsun? Kendi malımı rejiye satmaç kalacağıma, başka müşteriye satıp para kazanıyorum. Fena mı?

Lepiska başını önüne iğdi bir saat kadar sustu. Sonra:

— Sen de İskeçeye gidecek misin? - dedi -

— Elbette... Bensiz olmaz.

— Yalnız mı kalacağım ben?

— Tabiî..

— Ne zaman döneceksin buradan?

— En az bir buçuk ay sonra..

— Bir buçuk ay sonra mı dedin? Sen deliriyor musun Ali ?

— Yoo.. Aklımdan yana hiç zorum yok..

— Ben ne yaparım sensiz?

— Uslu uslu oturursun.. Ne yapalım? Epey zamandır işsiz durduk. Kemerdeki altınlar suyu çekmek üzeredir. Para kazanmak lâzım. O gırtlağı çıkık yok mu? Parasız kalırsam billâh o bile kavalı ile gözlerimi oymağa kalkışır.

Bir iki kere esnedi, gerindi:

— Haydi bakalım.... Kalk göğsümden. Çok konuştuk. Yatalım artık..

Kız düşünceli düşünceli, doğruldu. Öteki köşede yere serili çift şilteli bir yatağın yorganını açtı. Delikanlı gerinerek esneyerek yanına gelince, kollarını boynuna dolayarak;

— Kuzum Ali - dedi - İskeçe buraya epey uzaktır. Yollar tehlikeli değil mi? Yanına biraz fazla adam alsan bari..

— Fazla adam alamam. Az adam, sağlam adam lâzım.. Benim arkadaşlarım bu iş için kâfidir. Hem gizli yollardan, Balkanlardan ve ormanlardan geçeceğiz. Dur şöyle.. Bırak beni de yatayım artık.

— Katonsalı ile ne zaman konuşacaksın? Uyuma da, biraz daha bekle!

— Sabah ola.. hayır ola..

Delikanlı yatağa girdi; yorganı beline kadar çekti. Ellerini başının altına koyarak gözlerini kapadı.

Kız bu sırada gümüş memeliğini ve ipek şalvarını çıkarmıştı, yatağın ayak ucunda duran, kolları ve yakası dantelâlı, beyaz hassadan uzun bir gömleği sırtına geçirirken sordu:

— İskeceden kalkınca nereye gideceksin?

Delikanlıdan cevap çıkmadı.

— Of.. söylesene canım.. pek merak ediyorum:

— Eeeeh kâfi artık. Bırak yakamı..

Lepiska iğildi, gencin omuzlarını kavradı; başladı sallamağa..

— Yapma kız..

— Yapacağım..

— Yapma diyorum sana..

— Ya söyliyeceksin, yahut..

— Söylemezsem ne olacak?

— Ne mi olacak? Uyutmıyacağım..

Ali nâçâr gözlerini açtı. Kızın yanağına şakadan bir şamarcık vurduktan sonra;

— Anam.. — dedi — İskeçeden kalkınca "Darıdere" ye doğru gideceğiz. Bu yol dağların arasından geçer. Hem sapa, hem aykırıdır. Yolumuzu biraz uzatır ama, kolcuları da şaşırtır. Olur a.. Tütün kaçakçılığı bu.. Hiç ummadığın zamanda bir de bakarsın ki kolcu ile karşı karşıyasın.. Hoş o zaman dayanırsın martine ama.. Ben bu işi kansız becermek taraftarıyım.

— Amaaan.. yavaş söyle..

— Peki; Darıdereden sonra Paşmaklı ile İsmilân arasından geçeceğiz.. Katıçal dağını aşıp Dospatı tutacağız. Sonra Razlık üzerinden "Cumaibâlâ" ya, Koçanaya, Iştipe, Perlepeye gideceğiz. Denklerden bir kısmını buralara bırakacağız. Geriye kalan malı da Usturugaya götüreceğiz.İşte hepsi bu..haydi artık çabuk ol da yatalım..

Alinin gözleri, bu sözleri söyleyken, zaten yarıkapalı idi. Bitirince tamamile kapandı. Çok geçmeden genç derin ve ağır bir uykuya dalmış bulunuyordu.

O zaman Lepiska konsolun üstündeki bardaklardan birini kaldırdı. Bir anahtar meydana çıktı. Şamdandaki mumlardan ikisini söndürdü. Parmaklarının ucuna basa basa odadan çıktı. Anahtarı almıştı. Taşlığı geçti, mutfağı geçti, ahıra girdi.

Yarım düzüne kadar at, iki eşek bir katır vardı burada.. Ta öbür uca kadar gitti. Bir kapının önünde durdu. Anahtarı bu kapının deliğine soktu, çevirdi.Fakat çevirmesile tekrar kapaması bir oldu.

Koştu. Az ötede küçücük bir pencere vardı. Onu açtı; hafif bir sesle, adeta nefes alır gibi, karanlığa doğru fısıldadı:

— Mehmet Efendi! Mehmet Efendi!

İçeride bir hışırtı oldu. Birkaç saniye sonra pencerede pos bıyıklı, kocaman burunlu bir kafa belirmişti.

— Mehmet Efendi duydun mu?

— Hepsini işittim Lepiska!

— Başka bir istediğin var mı?

— Bu kadarı kâfi Lepiska!

— Öyleyse Mehmet Efendi.. Say paraları bakalım.

— Aç kapıyı da vereyim..

Güzel kız hafif bir kahkaha salıverdi:

— Olmaaaz.. evvelâ para, sonra kapı.

— Canım, nasıl veririm buradan parayı?

— Verirsin.. verirsin.. Elli altın bu.. Korkma, sığar pencereden.

İçerideki, boğuk bir sesle fakat adamakıllı bir sunturlu koyuverdi. Fakat Bulgar kızının da istediği oldu. Pencereden içi altın dolu, kocaman, nasırlı bir el uzandı:

— Al..

Lepiska, bir banka gişesinden alıyormuş gibi bu paraları avucladı.

— Aç artık kapıyı.

— Bir parça daha bekle Mehmet Efendi.. Zahmet olacak ama, kusura bakma..

— Neye?

— On iki.. ol altı.. on sekiz yirmi..

— Kız açsana kapıyı!

— Yirmi iki.. yirmi dört.. yirmi altı.

— Kız ne yapıyorsun?

— Otuz.. otuz dört.. Sayıyorum Mehmet Efendi, bakalım tamam mı? Hem o kadar hızlı konuşma.. Malûma Ali öbür odada uyuyor. Uyanırsa yanarsın..

— Hay Allah mustahakını versin!

— Kırk.. iki, dört, altı sekiz.. iki daha elli. Tamam.. Al! Kendi elinle açarsın kapıyı.

Anahtarı pencereden ziyade deliğe benziyen yere uzattı. Altınları eteğine sıkı sıkı sardı, koşarak ahırın karanlığı içinde gözden kayboldu.

(Devamı var)

SİNEMA

" Cambazlar hakimi „ filminden bir sahne

Gloryada

Karnaval

Karnaval, çok güzel temsil edilmiş büyük bir filmin ismidir.

Matheson Lang, Dorothy Bouchier ve Joseph Schildkraut isimli üç artist bu eserde kendilerine yüksek rollerde göstermektedirler. Eserin musikisi de pek iyidir.

Lang şiddetli bir rolde, Joseph Schildkraut romantik âşık rolünde eşsizdirler. Simonetta rolünü canlandıran Dorothy Bouchier ise hususî bir dikkate lâyıktır.

Filmde, büyük bir baloda, meşhur Roda Sandor Çigan orkestrası çalmakta, çok güzel parçalar dinletmektedir.

Mevzuu şudur:

Venedikte Karnaval mevsimi, Neşe, kahkaha, çılgın aşklar. Herkes mesut. Fakat, herkesten daha mesut bir çift var: Silvio Steno ile karısı Simonetta. Bu karı koca bütün Avrupada meşhur ve Venediğin tapındığı iki sahne artistidir. Üç yaşında Nino isimli bir çocukları var. Fakat güzel ve genç Simonetta biraz hafiftir. Silvioya, kız kardeşi İtalie dikaat etmezse karısının elden kaçıracağını bildiriyor. Fakat Silvio karısından emindir. Ve evine, Simonetta'nın en çılgın âşıkı güzel Kont Andreyayı kabul ediyor.

O sene karı kocanın oynıyacakları piyes "Otello" dur. Simonetta Desdemona rolünü oynuyor. Silvio Otello rolünden memnun değildir amma çare yok.

Repetisyonları son günü facia başlıyor. O gün Silvio bir işi çıktığı için karısını baloya götüremiyor. Simonetta kızıyor ve Kont Andreanın teklifini kabul ediyor.

Haftanın Filmleri

Glorya: Karnaval
Majik: Milyonlar hırsızı
Elhamra ve Melek: Bu gece beni sev
Artistik: Kim olduğumu bilmek istemiyorum
Opera: Cambazlar hakimi
Asri: Zaptolmayan
Şık: Otomobilde izdivaç
Milli: Mataharî

Kont yolda âşkını itiraf ediyor.

O akşam karı koca arasında kavga başlıyor. Silvio eve gelince küçük Ninoya ağlar bir vaziyette buluyor.

Annem bir yabancı ile gitti.

Silvio o aralık eve dönen karısından hakikati öğrenmek istiyor. Karısı yalan söylüyor. Münakaşa ileriliyor. Fakat halk perdenin açılmasını bekliyor. Otello piyesi oynanacak. Son dakikada karı koca yetişiyorlar. Fakat Silvio, rol icabı öldürmesi icap eden karısını sahiden boğmıya kalkışıyor, perde iniyor.

Silvio, karısını, bu çılgınlık anından sonra okşıyarak ayıltıyor. Fırtına geçmiştir. Simonetta ona hakikati anlatıyor. Kendisinden başkasını sevmediğini söylüyor.

Kocası, karısının gözlerine bakarak ona inanıyor. Yeni bir saadet devri başlamıştır.

Opera'da

Canbazlar Hakimi

Opera bu hafta bu filmi gösteriyor. Mevzuu şudur:

Vinter Garden'de temsiller vermekte olan Handi Bandi hokkabazlıklarile ahalinin muhabbetini kazanmışlardır. Hokkabaz Handi Bandi, kızı Jenni ve arkadaşları Frank ve Eddinin isimleri her tarafta şöhret bulmuştur. Handi Bandi temsilin sonunda en mühim numarasını yapmaktadır.

Frank ve Eddi, her ikisi de Jenni'ye âşık ve onun desti izdivacma taliptirler. Binaenaleyh aralarındaki kıskançlığın hududu yoktur. Jenni ise kendisini oyun arkadaşlarından birine vermek istemesine rağmen adi bir artist olan Harri Kellere âşıktır. Yalnız babasından korkusundan onunla ancak babası sahnede son numarasını yaparken bir kaç dakikacık konuşmıya vakit bulabilmektedir.

Harri Keller için başka bir mani daha vardır: Borcundan dolayı her gün kendisini takip eden icra memurunun elinden kurtulamamakta ve sevgilisile sahne altında görüşebilmek için dara dar vakit bulabilmektedir.

İcra memuru nihayet bir gün tevkif kararile gelir. Müzekkereyi masanın üzerine kor. Harri de evvelce masanın üzerine Hamburg makamı resmîsinden almış olduğu Jenni ile resmi izdivaç müsaadesini bırakmıştır. O akşam da kaçmaları mukarrerdir. Tevkif olunacağını anlayınca icra memurunun dalğınlığından istifade ederek kâğıdı cebine koyup sıvışır. İşin farkına varan icra memuru da kâğıdını alarak takibine koyulur.

Vinter - Garden'de Jenninin firarı anlaşılır. Handi Bandi baba da yardımcı Vollersi yanına alarak kızını kandıran Harri Kellerin takibine çıkar.

Jenni ve Harri Hamburga müteveccihen hareket eden ekspreste kendilerini müsterih farzederken icra memurunu birden bire karşılarında görürler. Harri trenden atlar ve kaçmıya başlar. Jenni de icra memurunun refakatinde Hamburga seyahatine devam eder. Jenniye yetişmek için Harri bir tayyareye biner. O da tayyarede Frank ve Eddi ile karşılaşır. Fakat bunlar Harriyi tanımazlar ve Jenniyi kaçıran şahsa atıp tutarlar.

İşin tatlı tarafı bundan sonra başlar. Hamburga gelinince Frank ve Eddi icra memurunu Jenniyi kaçıran şahıs zannile takip ederler. Berlin icra memurru ile Hamburg icra memuru Harrinin odasında karşılaşırlar ve Harri Jenni ile nikâh dairesine gelir ve nikâh müsaadesi zannile yanlışlıkla cebine koyduğu tevkif müzekeresini verir. Nihayet iş hallolur. Bunların hallerinden müteessir olan icra memuru da izdivaçlarına muvafakat eder. Ve hepsi birlikte temsil için Vinter - Gardene yetişirler ve Handi Bandi ehemmiyetli numarasını her zamanki gibi muvaffakıyetle oynar.

Pola İlleri

Tanınmış bir rejisör: Ernest Lubitch

Bu Alman artisti kimdir ve nasıl çalışır?

Ernest Lubitch sinema âleminin en meşhur, en sevimli simalarından biridir.

Bitmez tükenmez bir sây ile çok ince bir zekâ ile sinemanın mütemadiyen terakki ve tekemmülü için çalışır.

Ernest Almandır. Kırk beş sene evel Lâpzig civarında doğmuştur. Hukuk ve felsefe tahsilini bitirdikten sonra tiyatro ile iştigale başlamıştır.

Uzun müddet Berlin, Viyana, Münih'te Maks Leinhard ile birlikte tiyatrolarda çalışmış, bilhassa vaz'ı sahne ile çok uğraşmıştır. Bir çok piyeslerde komik roller oynamış ve 1916 da Emil Janings ile beraber sinemacılığa başlamıştır. 1916 da Avrupadaki sinemacılık şimdiki tarzdan büsbütün başka idi. Bir filim için pek fazla sahne tertibatı yapılıyor. Binlerce Figüran kullanılıyor. Saraylar inşa olunuyor. Dehşetli masraflarla yangınlar, tufanlar, fırtınalar vücude getiriliyordu.

Ernest'te bu an'aneyi birdenbire yıkmadı. Onu yavaş yavaş değiştirdi.

Onun için 1917 den 1922 ye kadar Lübiç'in filimleri "Firavn'ın zevcesi" ve saire gibi tarihî ve büyük sahne tertibatlı olanlardı.

Fakat Ernest bu tarzda yaptığı filimlerden hiç hoşlanmıyordu.

Reinhard'ın talebesi ve Tolstoi ile İbsen'in tiyatrolarından mülhem olan Ernest hakikî hayat ve ruhiyat ile alâkadar filimler yapmak istiyordu.

O zamanın modasına göre yaptığı tarihî filimleri yavaş yavaş değiştirmeğe ve onlara biraz hayat, aşk ve ruh vermeğe muvaffak oldu.

İlk yaptığı tarihî filim ile 1922 de yaptığı son tarihî filimler arasında çok fark vardır. Bu filimler de artist olarak Emil Yanings, Pola Negri, Henri Porten oynuyorlardı. Bu artistler de bugünkü şöhret ve iktidarlarını Lübiç'e çok medyundurlar.

1922 de Ernest Lubitch, Emil Jannings ve Pola Negri Amerika'dan tarafından Holivud'a çağırıldılar. Fakat yeni dünya sakinleri önce bu yüksek san'atkârı kullanmasını bilmediler.

Bu son senelerde muvaffakıyetin şahikasına çıkan Kathe Von Nagy La Mowelle Ewautare filminde.

Orada ilk yaptığı filim çok fena oldu.

Fakat yavaş yavaş Lubitch yüksek san'atını Amerikalılara tanıttı. Bundan sonra yaptığı filimlerde çok muvaffakiyet kazandı. Amerika sinemacılığı Avrupai bir şekil aldı.

Beş sene zarfında yaptığı ve Pola Negri ile Adolph Menjou'nun oynadıkları Memnu cennet, Üç kadın, Talebe Prens ilâ... filimleri her tarafta rağbet gördü.

1929 da sesli filmin çıkması Amerikada sinema âlemini altüst etti.

Bu esnada Lübiç yüksek san'atına nazaran çok düşkün iki filim yaptı. Biri (Uçurum) diğer biri de (Taçlı canavar). Fakat sonra Aşk resmi geçidini vücude getirerek ne büyük san'atkâr olduğunu bize tekrar gösterdi.

Grace Moore'a dair

Grace Moore'un hayatı çok sayanı dikkattir. Amerika'nın küçük bir şehrinde doğan ve küyüyen bu yeni yıldız çocukluğundan itibaren bir çok seneler kilise taganni heyetinde ve sonra da okuduğu lisenin müsamerelerinde şarkı söylemiştir.

Etrafındakiler genç kızın çok güzel bir sesi olduğunu görünce bunu terbiye etmesini tavsiye ettiler. O da konservatuvara girdi ve çıktı. Nevyork tiyatrolarında bir çok operetlerde oynadı.

Bir gün bir Empresaryo tarafından doktor Marafiatti'ye takdim olundu.

Doktor artistin birinci derecede bir muganniye olmak için bütün hasaları toplamış bir sesi olduğunu görünce bu genç kızı yetiştirmek için geceli gündüzlü çalıştı; ve bu sayede operanın en parlak artistlerinden biri oldu. İlk rölüne 1928 de La Boheme'de Mimi ile başladı. Ve büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Sonra sırasile "Romeo et Julitte, Julitte, Faust de Marguerite rollerini oynadı.

1929 da yaptığı tornede Paris, Kan ve Montekarlo'da çok alkışlandı.

Bu sene de sinema âlemine giriyor.

Sesli filimde her hangi bir operayı oynamak ve teganni etmek opera sahnesindekinden çok güç ve farklıdır.

Operada yalnız şef dorkestrın kumandası altında ve mahdut bir halk karşısında yapılan rol ile bütün dünyanın gözü önüe çıkmak arasında ise fark vardır.

Kadastro işleri

Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik Beyin riyasetinde Şark vilâyetlerindeki tahrir ve kadastro işlerinin halli için bir komisyon toplanacağı yazılmıştı. Bu komisyonda aza olarak bulunacak olan Kadastro fen işleri müdürü Halit Ziya Bey Ankaraya gitmiştir.

Sinema haberleri

* İvan Petrovitch ile Martha Eggert "Havay Çiçekleri" 'isminde bir film çevireceklerdir.

* Geza von Bolvary Almanyada "Genç kızlar neler tahayyül ederler" isminde bir film çeviriyor.

* Amerikada çıkan bir sinema mecmuası 932 de çevrilen en iyi on Amerikan filmi için bir anket açmıştı. Kazanan filmler arasında ezcümle şunlar vardır: "Beni nasıl istersen", «Tarzan», «Scerface» "İki Saniye", «Madam Racketer» ve saire.

* İspnayada Valansta beş yüz bin peçeta sermayeli «Hispano film» isminde bir şirket teşkil edilmiştir.

* İtalyan sansürü "Kibar âlemi nin genç kızları" ismindeki filmi menetmiştir.

* Çek sinemacılığına ilk yol açanlardan Vaclav Pstros vefat etmiştir.

* Son günlerde Pariste radyosu olanlar, gösterilen filmleri görmeden evlerinden musiki ve sözlerini dinleyebiliyorlar. Düğmeyi çevirip ayar ediyorlar, koltuğa gömülüp resimleri görmeden, sadece musiki ve sözleri takip edebiliyorlar.

* Clara Bow Fransada bulunmaktadır.

* "Pour vous" mecmuası 1932 de en iyi Fransız filmi için karilerı arasında bir anket açmıştı. Fanny birinciliği kazanmıştır. Marsilyada cereyan eden bu filmin artistleri, şunlardı: Orane Demazis, Raimu, Charpin, Fresnay. "Ormandaki haçlar" ikinciliği, «Atlantide" üçüncülüğü kazanmıştır.

Turizm Kongresi

Murahhaslarımız Kahireye gittiler

Bu seneki, Beynelmilel Turizm kongresi 14 şubatta Kahire'de toplanacaktır. Türkiye Turing ve Otomobil Klübü namına kongreye iştirak edecek olan Reşit Saffet ve Kastamonu mebusu Ali Rıza Beyler evvelki gün şehrimizden Kahire'ye hareket etmişlerdir.

Reşit Saffet B. Toros ekspresile hareket ettiğinden Suriye ve Flistin yolu ile Kahire'ye gidecektir. Ali Rıza B. ise İzmir vapurile İskenderiye'ye

Spor

Atletizm Temasları

Federasyon reisinin ajansa beyanatı

İSTANBUL, 9. A. A. — Atletizm Federasyonu reisi Burhanettin Bey muhtelif atletizm meseleleri ve beynelmilel temaslar hakkında Ajansa şu beyanatta bulunmuşlardır:

" — Türkiye spor mıntakalarının pist ihtiyacını tatmin için beş senelik bir pist inşaatı proğramı hazırlamaktayız. Bu pistler her sene dört, beş tane ve ihtiyacın fazlalığı nisbetinde sırasile mevcut mıntakalarda yapılacaktır. BugünTürkiyede üstünde koşulabilecek vasıfta bir tek pist vardır ki o da Fenerbahçe stadında yaptırdığımız pisttir.

Bu sene yaz gelmeden Türk ve ecnebi memleketimizde ne kadar atlet varsa bunların sicillerini yapıp ellerine lisans vereceğiz. Bu lisansı hâmil olmıyanlar hiç bir müsabakaya giremiyeceklerdir. Atletlerin klüp ve mıntaka değiştirmelerini de yalnız senede muayyen bir aya inhisar ettireceğiz. Bu suretle sene ortasında nakil muamelesi yapılmıyacak ve daima karışıklığı mucip olan nizamî müddeti doldurup doldurmamak kaygusu ortadan kalkacaktır.

Mıntakalar atlet sicillerile meşgul olmıyacaktır. Bu siciller fişşeklinde ve bir atletin on senelik hayatını takip edebilecek surette tanzim olunmaktadır. Bundan başka yakında bir de muavin antrenör getireceğiz.

Bu sene şehrimizde ve belki İzmirle Ankarada (Bu, mezkûr mıntakalardaki pistlerin intizamına bağlıdır.) bazı beynelmilel temaslar yapacağız. Bu cümleden olarak Çekoslovak millî takımından yedi kişilik bir grubun temmuz içinde memleketimize gelmeleri hususunda mutabık kaldık. Bundan başka, Çeklerle bir tarihe tesadüf etmek üzere bir o kadar da Yunan atletinin celbi için muhabere etmekteyiz. Ayni zamanda, yene bu yaz için Bulgar, Rumen ve Yugoslavlardan ikisinin memleketimize gelmesi büyük bir kuvvetle muhtemeldir. Bu suretle şimdiye kadar koşacak pist olmaması yüzünden yapamadığımız ecnebi temaslarını memleketimizde yapabileceğiz.

Çekoslovaklar bilmükabele bizi Mazarik bayramı olan 3 haziran günü büyük Sokol şenliği münasebetile Prağa davet ediyorlarsa da tarihin pek erken olması dolayısile kabul edip etmemekte mütereddidiz. Maahaza en iyi atletlerimizden bir kaçının Prağa gönderilmesi mukarrerdir. Bu gidenlerin fırsattan istifade ederek müsabaka kabiliyetlerini artırmak için Prağdan Dresdene gönderilmeleri muhtemeldir.

Klüp ve mekteplerimize dağıtılmak üzere Prağtan celbettiğimiz 300 seri atletizm talim lavhasını maalesef gümrükten alamadık. İktisat vekâletinden müsaade istedik. Gümrükten çıkarınca bulavhalara Türkçe izahat bastırarak dağıtacağız.

Muallim Her Abraham kış sonunda Anadolu mıntakalarında iki buçuk aylık bir talim seyahatı yapacaktır. Ayni zamanda kendisi bizde kabili tatbik olacak pratik bir jimnastik ve atletizm kitabı telif etmektedir.

935 senesinde Balkan uyunlarını İstanbul'da yapacağız. Bu iş esas itibariyle umumî merkezce de kabul edilmiştir.

En kesif atlet mıntakalarının başında gelen İstanbul'un Beşiktaş sahasına 400 metrelik bir pist yaptıracağız. Bu pist önümüzdeki mevsimde bitmiş olacaktır. Bundan başka İstanbul cihetinde Darülfünun meydanile Fatih camii avlusunada birer talim pisti yapılması hususunda mıntaka ile mutabık kaldık. Bu sene Ankara'da da 400 metroluk bir pist yapılmasına karar aldık. Bu pistin da önümüzdeki mevsime kadar bitirileceğini Ankara mıntakasının faaliyetinden beklemekteyiz.

İzmirin mevcut pisti gerek çevre ve şekli, gerekse toprağın halitası itibariyle maalesef fenadır. Bu çalışkan mıntakanın pistini bu sene ıslah edeceğiz.

Memlekette sporun zaferi için herşeyden evvel atletizme ehemmiyet verilmesi lâzımgeldiği gün geçtikce daha çok anlaşılmakta olduğundan ileri mesaimizin muvaffakiyetle bezeneceğinden eminiz."

Amerika sefiri Ankaraya gitti

Amerika sefiri M. Charles Sherrill dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Vilâyette

İskân İşleri

İstatistik memuru memuriyetine iade edildi

İskân sui istimali tahkikatı başlarken iskân idaresi istatistik memuru Zühdü Beye de işten el çektirilmişti. Yapılan tahkikat neticesinde Zühdü B. in bu işlerle bir alâkası görülmemiş ve kendisi memuriyetine iade edilmiştir.

İtalya konsolosu vilâyette

İtalyan konsolosu, dün Vali muavini Ali Rıza Beyi ziyaret etmiştir.

Türk parasını koruma

Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 20 şubat 1930 tarih ve 1567 numaralı kanunun 6 mcı maddesinde yazılı üç sene müddetin beş sene ye iblâğ edildiği bildirilmiştir.

Malûl gaziler cemiyeti intihabı

Malûl gaziler cemiyeti intihabatına fesat karıştırıldığı ve yeni bir idare heyeti intihabı lâzım geldiği iddiasile vilâyete bir istida verilmişti. Vilâyet, evrakı tetkik etmis ve tahkikat yapmak üzere polise havale etmiştir. Beyazıt polis merkezi meseleyi tahkika başlamıştır..

Kitapçılar Toplandılar

Mektep kitaplarından ihtilâf çıktı

Maarif Vekâleti, ilk mektep kitaplarından bu seneden itibaren tek kitap olarak tedrisine karar verilen bir iki kitabı basmak hakkını şimdiye kadar mektep kitapları basmakla meşgul kitaphanelere vermek arzusundadır.

Ancak mektep kitapları neşretmiyerek sadece kitap satıcılığı yapan bazı kimseler bu kitapları basacak olan şirkete iltihak etmek arzusunu gösterdiklerinden, kitapçılar arasında bir içtima yapılmıştır.

Bu içtimada mektep kitabı tabileri, bu işin ellerinde külliyetli kitap istoku bulunup ve bu sene değişecek kitaplar yüzünden yeniden zarara uğrıyacak olan asıl mektep kitapları basanlar tarafından yapılması muvafık olacağını, ancak diğer hususî neşriyat için arzu ederlerse büyük bir şirket yapmağa hazır olduklarını söylemişlerdir.

Bunun üzerine kitap basıcıları ile satıcıları iki kısma ayrılmışlardır. Bunlar yeni bir karar vermek üzere tekrar zümre halinde toplanmağa karar vermişlerdir.

Müteakiben umumî şekilde toplanacaklardır.

Dahilî İstikraz

Tahvillerin tab'ı 6 ayda bitirilecek

Ankara, 9 — Dahilî istikraz tahvillerinin tab'ı Hâkimiyeti Milliye matbaasına verilmiştir. Bu, altı ayda ikmal edilecektir. Maliye Vekâleti muhtelif ressamlara tahvil nümuneleri yaptırmıştır. Yedi nümuneden biri bugünlerde seçilerek kalıpları Avrupada yaptırılacaktır.

Mart başında birinci tertip için kayıt muamelesine başlanacaktır. Tahviller basılıncıya kadar hâmillere muvakkat makbuzlar verilecektir. Birinci tertip dört milyon liralık olacaktır.

Basılacak tahviller yirmiser liralık altı yüz bin adettir. Heyeti vekile gelecek hafta toplanarak kanunda musarrah yüzde yediden kacının ikramiyeye tahsis edileceğini kararlaştıracaktır.

Ankara Telefonu

(Başı 1 inci sahifede)

fon tesisatının taksitle yapılmasını temin etmişti. Bu kanunun kabulünden sonra yeni aboneler sür'atle fazlalaştı. Bu kolaylık; ilk tesis ücretinin dört taksitte alınmasile temin olunuyordu. Bu kanunun kabulünden beri az zaman zarfında üç yüz küsûr abone yapılmıştır.

Her gün yaptığı mükâlemeler idareye günde yedi sekiz yüz lira arasında bir meblâğ temin eylemekte ve İstanbul bunun nısfını teşkil etmektedir. İstanbulla yapılan mükâleme ücreleri tamamen idareye aittir. Ankaranın ecnebi memleketlerle yaptığı mükâlemeler de idareye şimdilik günde on beş, yirmi lira kazandırmaktadır. Bu mükâlemelerin gün geçtikçe daha fazlalaşacağı tahmin edilmektedir.

Ankara ve İstanbul arasında her gün takriben dört yüz ve Ankara şehri içinde de her gün on beş bin mükâleme yapılmaktadır. Otomatik telefon idaresinin senelik varidat bütçesi iki yüz bin liradan fazladır.

Muntazam işletilerek, hiç bir şikâyete meydan vermeyen müessese 932 kânunuevvel ayı zarfında İstanbulla on iki bin beş yüz, ecnebi memleketlerle doksan mükâlemeye vasıta olmuştur.

Fikrimizce İstanbul ve Ankara arasındaki mükâleme ücretlerinde tenzilât kabildir. Meselâ, İstanbulla Ankara arasında saat dokuzdan sonra gece tarifesi yetmiş beş kuruştur. Bu tarifeyi gündüzün tatbik etmek pek kabil olduğu gibi gece tarifesini de elli kuruşa indirmek insaflıca bir hareket olur.

Şehir dahili mükâlematında dört kuruştan aşağı bir ücret koymak hâlen mümkün değildir, çünkü telefonu en ucuz memleketlerle de kıyas edilince dört kuruş çok mutedildir. Ancak İstanbul muhaberatının daha artması için teklifimizin tatbiki lâzımdır. Fikrimizce telefon çok kazanan bir tesisattır. Halk lehine kolaylık için bu kadar bir fedakârlık yapmak icap etmektedir.

Avrupa ile muhabere

Telefonumuzla Avrupa hükûmetlerinden İngiltere ve İtalyadan başkasile muhabere kabildir. Bu memleketler için de yine kilometre hesabile ücret tesbit edilmek üzeredir. Bu tesbit edilen ücretin tasdikinden sonra buralarile de muhabere başlayacaktır.

Brezilya ile son zamanlarda yapılan muhavere çok enteresandır. Bu memleketin otomatik telefon tesisatı yenidir ve orası için Ankara en uzak telefon mesafesidir. Onlar için ve bizim için bu en uzak yerle konuşmak şayanı meraktı. Oradan Almanyaya kadar telsizle, ordan da telefonla ve Almanyada bulunan konuşturucu müşeddide vasıtasile kabil olabilmiştir.

Geçen ağustosa kadar bizim telefonlarla hariçle görüşmek kabil değildi, ancak İstanbula kadar mümkün olabiliyordu.

Fakat geçen ağustosta bizde de kuran portör tesisatı yapılmıştır. Ve bu tesisatla da her tarafla konuşmak imkânı temin olunmuştur.

Halen mevcut devre üzerinden taşıyıcı cereyan namı verilen üründü bir devre temini Ankara ve İstanbulla konuşan cihazlarla mümkün olmuştur. Muhaberenin fazlalığı karşısında mevcut cihazla ayni zamanda üç muhabere temin ettirici devre tesisi imkânı vardır.

Yani Ankara telefonu bugün kâfi derecede techiz ve tesis edilmiş, iyi ellerde muntazaman işleyen mükemmel bir müessesedir.

Telefon işi çok kâr bırakan bir iştir demiştik. Fikrimizce bu müstahsil müessesenin, bu varidat membaının Ankara şehrine daha nafi bir müessese olarak faydasının Ankara şehrine inhisar ettirilmesi en doğru bir iş olur.

Biz Ankara otomatik telefonunun Ankara belediyesine verilmesi halinde, belediye varidatına ehemmiyetli bir kazanç membaı temin edilmesinin doğru olacağı fikrindeyiz.

Evyelâ Emniyet

(Başı 1 inci sahifede)

den evvel mes'ul devlet adamlarının her hangi bir meselenin müzakeresinde muhakkak bir netice elde edileğecine kanaat sahibi olmaları lâzım geldiğini ve harpten sonra doğan yeni şeraite intibak mecburiyetinde olan cemiyetlerin tereddüt devresi geçirdiğini ve bu devrenin çok uzun sürmesi için müte kabil bir fedakârlık ve muavenet hissi ile çalışmak lâzım geldiğini söylemiş ve Fransız plânının bu haleti ruhiyenin bir neticesi olduğunu izah etmiştir.

Tevfik Rüştü Bey, emniyet meselesi her hangi bir şekilde halledilmedikçe "Silâhları bırakma" meselesinin halledilmiyeceğini ve bu çıkmazdan kurtulmak için de amelî bir çare bulmak lâzım geldiğini söyledikten sonra, Fransız plânının derpiş ettiği siyasî emniyet teşkilâtını sırası ile tenkit ve tetkik etmiş ve plânın Avrupada derpiş ettiği teşkilâta bazı devletlerin bilhassa İngilterenin iltihak etmediğini, bunun için şimdilik daha âlemşümul olan Briand-Kellog misakını daha ziyade tasrih ve teşmil etmek suretile bir netice elde edilebileceğini ve mütaarrız devlet hakkında Litvinof tarafından teklif edilen tarif şeklini Türkiyenin kabul ettiğini ve buna Türk heyetinin bilâhara bazı ilâveler teklif edebileceğini söylemiş ve şimdiye kadar muhtelif heyetler tarafından vaki olan kemiyet ve keyfiyet itibarile teklif ve tadillerin heyeti umumiyesinden konferansın bu safhasında tahakkuku kabil bir terki teslihat mukavelesi elde edebileceğini ve hülâsa hem siyasî emniyet hem de "Desarmemant" sahasında konferansının bu defa filî neticelere varması mümkün olduğunu söylemiştir.

Tevfik Rüştü Beyin bu nutku konferans muhitinde pek iyi tesirler uyandırmış ve fevkalâde alkışlanmıştır.

M. Paul Boncour'un nutku

CENEVRE, 9 (A.A.) — Fransız plânı aleyhindeki tenkitleri cevaben M. Paul Boncour, bu plânın silâhları bırakma konferansı tarafından kabul edilmiş olan kararların ve prensiplerin terkibi suretile vücude getirilmiş olduğunu söylemiştir. Mumaileyh, silâhları bırakma ile emnüselâmetin yekdiğerinden tefriki kabil olmadığını beyan etmiş ve demiştir ki:

"Bu meselenin biribirinden ayrılmaması silâhları bırakmanın her memleketin hususî vaziyeti nazarı dikkate alınmak şartile millî emnüselâmet ve beynelmilel taahhüdatın ifası ile telifi kabil olabileceğini derpiş eden sekizinci maddeye istinat etmektedir.

Konferansın bidayetinde mevcut olan teminatlar, yalnız alelâde bir tahdide ruhsat veren sekizinci maddenin ihtiva etmekte olduğu teminatlar idi. Şimdi yeni teminatlar bulmak icap eder. Bunlara mukabil Fransız plânı teslihatta esaslı tahdidat yapmağa muvafakat edecektir.

Kuvvetler arasında muadelet olmadıkça ordu mevcutları mikdarını tenkis etmek mümkün değildir. Neden dolayı bahrî itilâfa mümasil itilâflar akti mümkün olmasın?

Fransız plânı askerî hizmet müddetinin kısa olmasını ve ihtilâf zuhurunda milletler cemiyetinin harekete geçebilmesi için seferberliğin betaetle icra edilmesini teklif etmektedir. Meslekî ordu ile milis teşkilâtından birini tercih ve intihap etmek lâzımdır.

M. Paul Boncour netice olarak tahdidi teslihatın emnüselâmet derecesi ile mütenasip olduğu şeklindeki Fransız prensipini teyit etmiştir.

Bursa Hadisesi

(Başı 1 inci sahifede)

Ezan işlerile alâkası olanların bir çokları hakkında da yeniden tahkikata başlanmıştır. Bunlardan bazılarının evleri arandı. Bu işte zabıtayı en ziyade meşgul eden mesele, tehdit mektupları yazanlardır. Bunlar aranmaktadır.

İzmirde tevkif edilenler

İZMİR, 9 (Milliyet) — Karamanlar mescidinden Omer, Rıhtım şirketi memurlarından Mustafa Arapça ezan okudukdan, Kemalpaşanın Armutlu köyünde de türkçe ezan hakkında hezeyanda bulunduklarından Kasabalı Kadir ile Armutlulu Abdullah tevkif edilmişlerdir. Tahkikata devam edilmektedir.

Tel'in telgrafları

İSTANBUL, 9 (A.A.) — Bursada bazı mürtecilerin yaptıkları hâdise münasebetile memleketin her tarafından Reisicümhur Hazretlerine bir çok telgraflar gelmektedir.

Salihli, Ulukışla, Denizli, Bartın ve Çaycumadan gelen telgraflar aşağıdadır:

Bartından

BARTIN, 9 (A.A.) — Dini anlamadığımız bir lisanla telkin ederek milletimizi hüsrana sevketmek istiyen Bursa yobazlarının hareketini Bartın halkı derin nefret duygularile tel'in etmektedir. Hükûmetimizin türkçe ezan ve Kur'an hakkındaki musip tedbirlerile nur içinde gösterdiğiniz yolda son nefesimize kadar yürüyeceğimize bir daha ant içtik aziz reismal ntle nilenme

C H. F. reisi: Rahmi

Belediye reisi: M. Kadri. Gençler birliği reisi: Kemal, Hilâliahmer reisi: M. Niyazi. Ziraat odası reisi: Salâhattin, Hilâliahmer reisi: Ali, Tayyare cemiyeti reisi: Hulûsi, Himayei etfal reisi: Ahmet, Kunduracılar esnaf reisi R. Hüseyin, Bakkallar namına: Nuri, Yumurtacılar namına: Mustafa.

Salihliden

SALİHLİ, 9 (A.A.) — Büyük lavaya iman eden Salihlinin münevver halkı Bursada irticaa benzeyen çirkin hâdiseyi coşkun inkılâp ruhile tel'in etti. Büyük emeklerle kazanılan bugünkü varlığa dokunması muhtemel en küçük gafleti bile şiddetle ve asabiyetle karşılamıştır. Gençlik ulu Gazimizin hâdiseye karşı olan zatî alâkasını minnet hisleri dolu heyecanla tebcil etmektedir. Var ol ulu Gazi. C. H. F, reisi: Necmi; Tayyare reisi: Mustafa, Hilâliahmer reisi: Hilmi, Muallimler birliği reisi: Sami, Belediye reisi: Hamit, Ticaret odası reisi: Haşim, Himayei etfal reisi: Cehti, Gürbüzler klübü reisi: Kâmil, Bozkurt reisi: İlhami.

Tarsusta türkçe ezan

TARSUS, 9 (Milliyet) — Camilerde türkçe ezan ve kamet okunmasını halk sevinçle karşılamıştır.

Gayri Mübadiller

(Başı 1 inci sahifede)

Ankara'ya gidecek yeni bir heyet seçilmesini istiyecektir.

Bundan başka geçen kongrede verilen kararlar ve takrirlerin iyi zaptedilmediği iddia edilmiş ve bu itibarla idare heyeti mukarreratının muallel addedilmesi istenmiştir. Bugünkü ictimada bu keyfiyet te izah edilecek ve Ankara'ya gidecek heyete verilecek salâhiyet ve talimatın da tesbiti istenecektir.

Fransa hariciye encümeninde

PARİS, 9. A. A. — Meb'usan meclisi hariciye encümeni reisliğire M. Heriot'yu intihap etmiştir. Pek yakında Fransız - İtalyan ve İtalyan-Yugoslav münasebatı hakkında bir müzakere icrası muhtemeldir.

Bir yangında ölenler

TİSDALE (Saskatchevan), 9. A.A.— Buradaki bir oteli tahrip eden bir yangın neticesinde 5 kişi ölmüş, 5 kisi ağır surette varalanmıştır

1933 Türkiye güzeli Nazire Hanım oldu

(Başı 1 inci sahifede)

zelleri arasından üç güzel seçip bunların birincisile Bursa ve İzmir güzelleri arasından Türkiye güzelini seçmek.

İkinci şekil

İkinci şekil de İstanbul güzellerinin en güzelile diğer güzeller arasında bu seneki Türkiye güzelini intihap etmek.

Abidin Daver Bey devam etti:

— Bu sene seçilecek güzeller, son dakikaya kadar kendilerinin intihap edildiklerini bilemiyecekler. Netice ancak Tokatlıyanda anlaşılacak!

Geçit resmi

Daver Bey, yeniden müraaat eden birkaç hanımın mü-

İstanbul, Bursa, İzmir güzelleri bir arada

sabakaya dahil edildiklerini, güzellerin ilk evvel hâkem heyeti huzurunda bir geçit resmi yapacaklarını söyledi ve bundan sonra müsabakaya giren güzeller içinden arzu edilecek kadarının tasfiyesi kabil olduğunu heyete hatırlattı:

— Şayet ikinci bir tasfiye daha yapmak icap ederse o da yapılır.... dedi.

"Daha saymadım"

Hâkem heyetinden bir zat sordu:

— Müsabakaya kaç güzel giriyor? Daver B. gülerek cevap verdi.

— Vallahi bilmem, daha saymadım...

Biraz sonra Daver Beyin merdiven başında sesi duyuldu:

— 1, 2. 3, 4.... 7, 8... 9... 10...

Güzellik müsabakasının kahramanı anlaşıldı ki güzelleri sayıyor.

Güzeller.....

Aradan beş dakika geçmemişti ki güzeller. göğüslerinde numaralı kartlarile içeri girdiler.

İlk giren 19 numaralı güzel di. En sonra 28 No. lusu girdi.

Bazılarının heyecanı hızlı hızlı nefes alışlarından belli idi. Bir kısmı da lâkayt görünüyordu. Güzeller Arka arkaya dizilerek salonu baştan basa dolaştıktan sonra bu sefer Peyami Safa Beyin rehberliğile birer birer ellerinden tutularak hâkem heyetine takdim edildiler.

Masa üstünde

Peyami Safa B. neş'eli ve cazip hareketlerle her güzeli şöyle bir dolaştırarak dışarı çıkartıyordu. Güzellerin bir kere de masa üstüne çıkartılarak tetkikten geçirilmesi muvafık görülmüştü.

Bir teklif

Fakat osırada Halit Ziya B. bir teklifte bulundu:

— Güzellerin hepsini birer birer görecek olursak reyleri dağıtmış olacağız. En iyisi aralarında bir tasfiye yapalım! Tasfiye harici kalanlarla bu suretle daha esaslı meşgul oluruz, dedi.

Diğer hakemler bu teklifi kabul ettiler. Halit Ziya Bey şunu ilâveye lüzum gördü:

— Yalnız reylerimizi gıyaplarında vermek muvafık olur.

Masaya ilk çıkarılan 22 No lu Fazilet Nivazi Hanım oldu.

Sualler

Peyami Bey, eli güzelin elinde gözü gözlerinde, konuşma tarzının tetkikine fırsat vermek için suallerine başladı:

— Nerede doğdunuz efendim.....

— İstanbulda....

— Tahsilinizi nerde yaptınız?

— Erenköy lisesinde...

— Sporla meşgul oldunuz mu?

— Oldum efendim.

— Ne bilirsiniz spora dair?

Fazilet H. gülümsedi:

— Yüzme bilirim efendim...

Masa, güya güzeller için kurulmuş muvakkat bir tahttı.

Tahttan biri iniyor, biri çıkıyordu. Fazilet H. dan sonra 27 No. lu güzel nedense masaya çıkarılmadı. Peyami Bey tarafından kısaca dolaştırıldıktan sonra dısarıya çıkarıldı.

Tasfiye

Peyami Safa, o çıktıktan sonra hakem heyetine sordu:

— Tasfiyeye dahil olmasını isteyenler el kaldırsın...

Bütün eller birden kalktı. 27 No. lu güzel tasfiyeye tâbi tutulmustu.

Bundan sonra sırasile 6, 19, 25, 44, No. lu güzeller de ayni suretle müsabaka harici kaldılar.

Bunlar arasında yalnız 24 No. lu güzel - Sükran H. beğenilerek tasfiyeden hariçte kaldı.

45, 45...

45 No. lu "Birsen Muvaffak" hanıma sıra gelince Daver Bey dayanamadı:

— Müsaadenizle ben defterе yazdım... dedi ve etrafındakilerin kulağına eğilerek:

"Bir sen.. Bir Allah.."

— 'Bir sen" de tasfiye edilirse geriye kim kalır? Kalabalık arasında 45 No. lu güzele dair methiye söyleyenler çoktu.

— Bir sen.... Bir Allah!..

— Aman yarabbi o ne boy... o ne endam! o ne güzellik...

Nazire H...

23 Nazire H. ın taraftarları da az değildi. Hattâ simdiden onun kazanmasına yüzde yüz kat'iyetle hükmedenler vardı.

Tasfiye devam ediyordu. 50 59, 62, 20, 52, 8. 42, 9, 40, 11, 57, 15, 26. 28, 30 No. lu güzeller birer birer müsabakaya girmek hakkını kaybettiler.

Bir aralık dışarda bir fısıltı oldu:

— Girsin... neye girmiyormuş? Çekinecek ne varmış? gibi sözler duyuldu.

Nihayet Peyami B. fısıltıların sebebini izah etti:

Cesareti kırılmış...

— 3 No. lu güzel gelmek istemiyor... Birisi sordu:

— Niçin gelmiyor....

Peyami B. cevap verdi:

— Cesareti kırılmış da ondan...

Peyami Beyin tekrar sesi işitildi:

— 3 No. lu güzelin istifasını kabul edenler ellerini kaldırsın...

Eller kalktı. İstifa kabul edildi.

Bu sırada davetlilerden bir hanım bağırdı:

— Güzel olsa gelirdi.

Biraz evvel tasfiye edilen iki hanımın veniden muayene ve tetkiki lehinde aza arasında bir cereyan hâsıl olmuştu. Fakat bunlardan bir tanesi arandı, bulunamadı.

Otomobiline binip gittiği anlasıldığından yalnız 9 No.lu güzelin tetkikile iktifa edildi.

8 Güzel

Elde kala kala intihaba dahil 8 güzel kalmıstı: 45, 21, 24, 22, 32. 5, 23, 18 No. lu güzeller... İstanbul güzeli işte bu 8 güzelin içinden secilecekti.

Abidin Daver Bey rey usulünün tesbit edilmesini teklif etti. Neticede sekiz güzel içinden üc kisinin seçilmesi muvafık görüldü.

25 kisilik grup icinde kalburun üstünde kalabilen bu 8 güzelin daha ince bir muayeneden geçirilmesine lüzum görülmüstü.

Peyami Safa Bey, bütün dikkatini gözlüğünün adeselerinde toplayarak güzelleri birer birer masaya davet ediyor ve hepsine bir takım sualler sorarak onları söyletmeğe çalışıyordu.

Hattâ bir defasında kendi de itiraf etti:

— Manasız da olsa sorduklarıma lûtfen cevap veriniz!

45 No. lu Birsen Hanım ayakları uzun etekli elbisesi altında gizli kaldığı için hakem heyetinden ihtar edenler oldu:

Ayaklar

— Ayaklarını göremedik....

Bacaklarını göremedik...

Peyami Bey, güzele nezaketle yaklaşarak:

— Eteklerinizi kaldırmak için bana yardım eder misiniz? Ricasında bulundu ve cevap beklemeden güzelin eteklerini sıyırarak dizlerine kadar çoraplarını gösterdi.

Bu sırada bir taraftan da:

— Nasıl, heyecan duyuyor musunuz? dive soruyordu.

Bazıları hiç hevecan duymadıklarını söylediler. Bazıları da bilâkis kıpkırmızı kesilerek zangır zangır titriyorlardı.

Bu sırada Daver Bey, kanter içinde kalmış bardak bardak su iciyordu.

— Neden bu kadar su içtiğini soranlara gülerek cevap verdi:

— Güzellerin arasında dura dura içim vandı! Aman bir bardak su daha... Nihayet uzun tetkikattan sonra hâkem sekiz güzel içinden 23 Nazire, 45 Birsen ve 21 Melâhat Hanımları seçti.

Bütün gözler, bu üç güzele dikilmişti. Nazire H. la Birsen H. kuvvetli iki rakiptiler.

Evvelce müsabakaya girtekten çekinen 3 No. lu güzel intihaptan biraz evvel içeri girdi. 3 No. beyhude telâs etmis. Müsabakaya dahil olmamakla bir şey kaybetmiyecekmiş. Kanter içinde dışarı çıktığı zaman hâkem heyetinden aldığı rev menfi oldu.

Üç Güzel Kalınca

Ortada üc güzel kalmca içlerinden birinin seçilmesile iş kolavca bitecek sanılıyordu.

Halbuki bövle olmadı. Hâkem heyetine dahil olmayanlar dışarı cıkarılınca salonda hararetli bir münakaşa baş ladı.

Saat 18 den tam 20 ye kadar münakasa devam etti. Bu esnada güzeller, birkaç defa hep birlikte ve ayrı ayrı hâkem heyeti huzuruna çıkarıldılar.

Matbaanın önünde toplanan meraklı kalabalık bir türlü dağılmak bilmiyor, herkes Türkiyenin yeni sene güzeli kim olacağını öğrenmek istiyordu. Bu arada bazı rivayetler ortada dolasmağa baslamıştı.

İstanbul Güzeli

Nazire Hanımın İstanbul güzeli intihap edildiği fakat bunun gizli tutulduğu söyleniyordu.

Saat (8) e doğru artık bunu bilmeyen kalmamıştı.

45 ve 21 No. lu güzellerin bükük boyunlarile merdivenden aşağı inmeleri son tereddüdleri de dağıttı. Nazire H. ın İstanbul güzeli seçildiği biraz sonra tahakkuk etti.

İstanbul güzeli Nazire H. ın karşısında Türkiye güzeli olmasına mani olacak kuvvetli bir rakip kalmamıştı. Netekim yarım saat sonra son netice de alındı: Nazire H. uzun münakaşalardan sonra Türkiye güzeli intihap edilmişti. Tükiye ikinciliğini İzmir güzeli Neriman, üçüncülüğü de Bursa güzeli Leman Hanım kazanmışlardı.

Nazire H. Türkiye güzeli

Nazire H. kraliçeliğe seçildiğini öğrenince salondan gayet neş'eli bir halde çıktı. Adeta gözlerinin içi gülüyordu. Nazire H. arabasına binerken kapıda toplanan halk tarafından alkışlanmıştır. Kraliçe, otomobille matbaadn çıkarak Cağaloğlu yokuşunda Foto Etem Beyin fotoğrafhanesine uğramış ve burada muhtelif pozda resimlerini çektirmiştir.

Yeni kraliçe ne diyor?

Yeni kraliçe dün kendisini tebrik eden muharririmize kısaca demiştir ki:

— Muvaffak olacağıma kat'iyyen emindim. Müthiş yorgunum. Ve ömrümde en büyük heyecanı hissettiğim gece bu gecedir. Öteki güzellerin kaybetmelerine ben de onlar kadar üzülüyorum. Fakat benim elimden ne gelir?"

Yeni sene Türkiye güzellik kraliçesi Nazire Hanım ve ikinci üçüncü güzeller dün gece Tokatlıyanda verilen danslı Çayda bulunmuslardır.

Ece Pire ve Atinadan geçti

ATİNA, 9.— 1932 senesi dünya güzellik kraliçesi Keriman Halis H. bu sabah Ege vapurile Pireye gelmiştir. Keriman H. vapurda Türkiyenin Atina Ticaret mümessili Mithat B. le Yunan gazetecileri ve Tunan Kadın Birliği murahhasları tarafından karşılanmıştır. Keriman H. a halk tarafından büyük kabul resmi yapılmış, birçok buketler hediye edilmiştir. Dünya güzeli, otomobil ile Atinaya giderek Akropolu bazı asarı atikayı gezdikten sonra Ege vapuru ile İskenderiyeye hareket etmiştir.

Yeni şeker Fabrikası

Eskişehirdeki fabrikanın temelleri kazılıyor

Ankaradan yazılıyor:— Eskişehirde dört milyon lira ile yapılacak olan şeker fabrikasının temelleri kazılmağa başlanmıştır. Kroki ve inşaata nezaret eden İtalyan mimarı Sinyor Çinkureç plânını ikmal etmiş ve işe başlamıştır.

Eskişehirin şarkında ve Ankara demiryolunun sağ tarafında 2400 dönüm arazi üzerinde yapılmakta olan bu fabrika ayni zamanda şehri tenvir edecek ve ispirto ve buz işlerini de yapacaktır. Fabrikanın yapılmakta olduğu sahadan Ankara hattına ayrıca bir hat ile fabrika raptedilecektir. Demir yolunun inşasına da başlanmıştır. Fabrikanın temel atma merasimi pek yakında ve ağlebi ihtimal Gazi Hazretlerinin Ankaraya avdetleri esnasında yapılacaktır.

Fabrika inşaatı önümüzdeki Ağustos ayı icinde ikmal edilmiş bulunacak ve eylûlden itibaren de faaliyete gecmiş olacaktır. Fabrika için ihtiyaç olan pancar zeriyatına baslamak üzere beher dönüm için yedi lira verilmektedir.

Yeni İrlanda meclisi

DUBLİN, 9. A. A. —Dün, İrlanda teşrii meclisi açılmıştır.

15 cemiyet Daha!

Bir büro halinde birleştirilecek

Cemiyetler mürakabe bürosunun 15 esnaf cemiyetini birleştirerek idarelerini bir büro haline getirmesi az zamanda çok pratik ve muvaffakıyetli netice vermiştir.

Bu birleşmenin haricinde kalan diğer cemiyetler de bu iyi neticeyi gördüklerinden, yeniden 15 cemiyetin tevhidi için teşebbüslere başlanmıştır. Nisbeten biribirile alâkadar zümreler teşkil eden 15 cemiyet daha, bu suretle birleştirilecektir. Bunlara da her dört cemiyet için bir umumî kâtip verilecek ve muhasebeleri tevhid edilecektir.

Cemiyetler mürakabe bürosu bu mesele ile meşgul olmaktadır.

Japon sefiri

ANKARA, 9. (Milliyet) — Japon sefiri bu akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir.

Yangın yeri arsa bonoları

ANKARA, 9. (Milliyet) — Belediyeden alınmış olan evlerin taksit bedelleri için mayıs sonuna kadar yangın yeri arsa bonolarının kabul edileceğini belediye riyaseti ilân etmiştir.

Son dakika

Danslı çayda hadise oldu

Güzeller şerefine verilen danslı çayda program mucibince Türkiye güzeli halka takdim edilecekti. Fakat dansta hazır bulunanlardan bir çokları 45 numaralı güzel Feriha H. lehinde tezahuratta bulunmuşlar ve hakem heyetinin kararını tenkit etmişlerdir.

Bu esnada hareretli münakaşalar olmuş, nutuklar söylenmiştir.

İzmir odasının verdiği rapor

İzmir gazeteleri rapor hakkında tafsilât veriyorlar

İzmir Ticaret Odasının İktisat Vekili Celâl Beye bir rapor verdiğini yazmış ve bu raporden hulâsatan bahsetmiştik.

Dün gelen İzmir gazeteleri bu rapor hakkında şu tafsilâtı vermektedirler:

Yüz sayfa tutan bu raporun esas hatları şudur:

Birinci kısım

Ege mıntakasının başlıca ihracat emtiasının umumî harpten evvelki ve son senelerdeki vaziyeti, rekolteleri, fiatleri, başlıca müşterilerimiz ve muhtelif memleketlerin bu emteamıza tatbik ettikleri gümrük tarifeleri,

İkinci kısım

İthalât işleri, umumî harpten evvel ve son senelerdeki vaziyet, kontenjan ve takas usullerinin memleket bünyesinde yaptığı tesirler.

Üçüncü kısım, Ege mıntakasının sınaî vaziyetidir.

İhracat Kıymetlerimiz

Raporun birinci kısmının münderecatı hulâsaten şudur:

Ege mıntakasının umumî harpten evvel vasati ihracat kıymeti yedi milyon, ithalât kıymeti de beş buçuk milyon altın lira idi.

Bugünkü rayice göre ihracat 63, ithalât ta 49 milyon lira demektir. İstirdattan sonra normal senelerde mıntakaların dört senelik yani 926 ilâ 930 senelerinde ise vasati ihracat kıymeti yekûnu 86 milyon.

Vasati İhracat Kıymeti

35 milyon banknot liradan ibarettir.

929 sonundan sonraki vaziyete gelince, dünya buhranının beynelmilel istihlâk ve tediye kabiliyetini tenkis eylemesi büyük bir ihracat merkezi olan mıntakamız mahsullerinin beynelmilel piyasa fiatlerile sıkı rabıtası dolayısile tenezzül etmiş ve 930 dan itibaren mıntakanın ihracat kıymetleri göze çarpacak surette eksilmiştir.

Bu suretle mıntakanın 930 ihracatı 71 milyon, 931 ihracatı da 50 milyon liraya tenezzül etmiştir.

1932 senesi ihracatı ise İzmir limanında kırk milyon, mıntakanın diğer iskelelerinde de takriben 5 milyon lira ki cem'an 45 milyon liralık ihracat yapılmıştır.

Liman Hareketleri

Liman hareketleri vaziyeti de son senelerde şu suretle tesbit edilmiştir.

927 senesinde İzmir limanına 1414, 928 de 1464, 929 da 1470 Türk ve ecnebi vapuru girip çıkmıştır. .

932 senesinde ise vapur adedi 1287 tenezzül etmiştir.

Mahsullerimizin vaziyeti

Üzümlerin istihsalâtında umumi harpten evvelki senelere nazaran eksiklik yoktur. Harpten evvel Ege mıntakasının üzüm rekoltesi vasati 45 milyon kilo idi. Umumî harpten sonra da mıntakamız bu rekolteyi elde etmiştir.

Hattâ 932 senesi rekoltesi 65 - 70 milyon kilodur. Üzümlerimizin başlıca müşterileri İngiltere, Almanya, Hollanda, İtalya tarikile vasati Avrupa ve Belçikadır.

Son sene zarfında İngiltere'ye 20 milyon, Almanya'ya 14 milyon, Hollanda'ya 6 milyon, İtalya tarikile vasati Avrupa'ya 4 milyon, Belçikaya da 1 milyon 400 bin kilo üzüm gönderilmiştir.

Mıntakamızın incir rekoltesi de harpten evvelki vaziyetini muhafaza etmektedir. Başlıca alıcılarımız Almanya, İngiltere, Amerika, İtalya tarikile orta Avrupa, Fransa, Sovyet Rusya ve Mısır'dır.

Bu müşterilerimiz arasında yalnız Amerika bizden olan incir ithalâtını azaltmıştır. 928 senesinde mıntakamızdan Amerika'ya takriben on milyon kilo incir gönderilmişti. Son sene zarfında Amerikaya gönderilen incir miktarı 2,5 milyon kilodur.

Ottava konferansı

Ottava konferansı mukarrerarından evvel İngiltere hükûmeti üzüm ve incirlerimizin beher İngiliz kentalından yani 50 kilosundan 7 şilin gümrük resmi alıyordu. 15 teşrinisani 932 den itibaren Ottava ticarî anlaşması münasebetile üzümlerimizin beher İngiliz kentalinden 10 şilin 6 peni gümrük resmi alınmağa başlanmıştır ki bu kararın gelecek sene ihracatımıza tesir ika etmesi melhuzdur. Raporun tütün bahsı oldukça mufassaldır. Umumî harpten evvel mıntakamızda 7 - 10 milyon kilo tütün istihsal ediliyordu.

Rekolte vaziyetimiz

926 - 931 seneleri vasatî rekoltesi 22 milyon kilodur. Yalnız 932 senesi rekoltesi muhalefeti havaiye ve bazı sebepler den dolayı 7,5 milyon kiloya tenezzül etmiştir. Yapılan tetkiklere göre bu mıntakanın vasatî rekoltesi 12 - 15 milyon kilo olduğu takdirde tütüncülerimizin müsait fiatlerle satılması ümidi kuvvetlidir.

Diğer İstihsalâtımız

Raporda palâmut, palâmut hulâsası, zeytinyağları, pamuk, meyan kökü, arpa ve baklalarımızın istihsalâtı, fiatleri başlıca müşterileri ve alınması lâzım gelen tedbirler hakkında esaslı malûmat verdikten sonra halıcılığımıza temas edilmiştir.

Hayvan İhracatımız

Hayvan ihracatının son senelerdeki fazlalığı nazarı dikkate alınarak memleketimize mühim servet celbeden hayvan ihracatımıza fazla ehemmiyet verilmesi lüzumuna işaret edilmiştir. Mıntakamızın tabiî hazinelerle muhat olan madenlerimizin son senelerde fazla ihraç edilmediği ve bunun esbabı hakkında izahat verilmiştir.

İhracatı Azalan Maddeler

Umumî harpten evvel ihraç edilen ve son seneler zarfında ihracatı azalmışveya büsbütün durmuş olan taze üzüm, şarap, gülyağı, tahan ve kitre, çöğen ve defne yaprağı gibi maddelerin külliyetli miktarda ihracı için alınması lâzımgelen tedbirler gösterilmiştir.

İthalât işleri

Raporun ikinci kısmını teşkil eden ithalât işleri de esaslı malûmatı havidir.

Ege mıntakasının harpten evvelki ithalât kıymeti 5 milyon altın lira idi. Bugünkü rayice göre 45 milyon banknot lira eder.

Umumî harpten sonra 926 927 senelerinde otuz üçer milyon 928 de 34, 931 de de 18 milyon lira kıymetinde mal ithal edilmiştir.

İthalât Noksanlığının Sebepleri

Umumî harpten evvele nazaran mıntakanın ithalât noksanlığının sebepleri uzun uzadıya izah edilmiş ve mıntakanın ihracatta olduğu gibi ithalâtta da mühim bir merkez vazifesi göreceği zikrolunmuştur.

İthalât işleri münasebetile son seneler zarfında ihdas olunan kontenjan ve takas usullerinin mıntakamızda yaptığı tesirler hakkında İzmir tüccarının fikirleri irae olunmuştur.

Bu mütaleata nazaran kontenjan ve takas usullerinden istihdaf olunan gaye ihracatımızın çoğalması ile beraber ticarî münasebetlerde pasif olduğu memleketlerle mübayaa temin etmektir. Tatbikatta bu maksat tamamen hâsıl olmamıştır. Ayni zamanda bahalılık vücude gelmiştir.

Binaenaleyh aktif bulunduğumuz memleketlerle tedricen serbest ticaret volunu taharrî etmemiz memleket ticareti için daha faydalı neticeler verecektir.

Sınaî Vaziyetimiz

Raporun üçüncü kısmını Ege mıntakasının sınaî vaziyeti teşkil etmiştir.

Odanın istihbarat dairesinde tutulan istatistiklere göre Ege mıntakası dahilinde ufaklı büyüklü olmak üzere 6621 adet fabrika, sahayihane ve imalâthane mevcuttur. Bu müesseselerdeki kuvvei muharreke 27000 beygirliktir. Buralarda vasati 74 bin amele çalışmaktadır. Bu fabrikalar hakkında vegân yegân malûmat verildikten sonra Odaca mukaddema tesbit olunan sanayicilerin dilekleri raporun sonuna ilâve edilmiştir.

İnhisarlarda

Ucuz Sigara

Rağbet gördüğünden yeni makinalar alınacak

Sigara fabrikalarında yapılacak bazı ıslahat işlerile meşgul olmak üzere İnhisarlar Umum müdürlüğü tarafından fen müşavirlerinden mürekkep bir heyetin Almanya'ya gönderildiğini yazmıştık. Verilen habere göre, bu heyetin Almanya'ya seyahatinin, İnhisarlarda yapılacak ıslahat ile alâkası yoktur. İnhisarlar umum müdürü Hüsnü B. dün bize bu hususta demiştir ki:

— Piyasaya çıkarılan ucuz sigara satışları dolayısile sigara imalâtı artmıştır. Mevcut makineler kâfi gelmediğinden yeni makineler almak ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bizim makinelerimiz 5 - 6 sene evvelki modellerdir. Bu sebeple son sistem makinelerden bizim için en elverişli olanlarını yerinde görüp tetkik için, fen müşavirimiz Hulki B. le sigara makineleri usta başılarından iki kişiyi Avrupa'ya gönderdik."

Fes Meselesi

Mısır Hariciye nazırının mecliste izahatı

Kahirede çıkan "Muhadenet" gazetesinden: " Bir İngiliz gazetesinin yumurtladığı herze ve hezeyan yüzünden " fes meselesi namı altında meydana çıkarılmak istenen mesele hariciye nazırının meb'usan meclisinde verdiği izahatla ve Türkiye hakkında samimî tezahüratla artık maziye karışmış, tarihe mal olmuştur.

Hariciye nazırı fes meselesine dair verilmiş olan üç takrire cevap verirken ortada mesele denecek bir hadise olmadığını etraflı bir surette izah etmiş ve Türkiyenin Mısır ve Mısırlılara karşı en derin, en temiz duygularından emin bulunduğunu ilâve etmiş ve alkışlanmıştır.

Takrir sahipleri bu izahata teşekkür etmişler ve bunlardan Abdurahman Biyeli Bey nazırın beyanına demiştir ki:

.' Anlaşılıyor ki ne bir hakaret ne de bir tecavüz yoktur ve şüphe etmem ki bu kubbe altından yükselen sesler Ankarada duyulacak ve Türkler Mısırlıların hâlâ Türkiyeye karşı nezih bir kardeşlik, samimî bir vefâkârlık beslediklerini öğreneceklerdir."

Takrir sahiplerinden Abdülhamid Said Beyin Türkiyeye ve Türklere düşman olmadığı mukademesiyle başladığı ve kısaca söyliyeceği kaydını ileri sürdüğü nazariyelere cevap veren Üstaz Aziz Abaza.

" Türkiyede elçimize hakaret edilmiş olsaydı bu mütalaâlara belki lüzum olurdu, halbuki yegâne alâkadar makamı resmî olan hariciye nazırı böyle bir şey mevcut olmadığını söylüyor, ohalde hakaret nerdedir? "

Dedikten sonra hariciye nazırının beyanatından çıkan neticeleri hülâsa ederek son haftalarda iki millet arasında sarsılmış zannolunan münasebatın bugün eskisinden daha eyi bir hale geldiğini söyliyerek sözünü bitirmiş ve mesele de kapanmıştır.

Mübadelede

Tabiiyet İhtilâfı

Hakemler kararlarını verdiler

Muhtelit mübadele komisyonunda Türk ve Yunan murahhas heyetleri arasında ihtilâfı mucip olduğundan dolayı bitaraf azanın hakemliğine havale edilen meşelelerden muhtelif kimselerin tabiiyetlerine dair olan ihtilâflar, hakemler tarafından karara raptedilerek Türk ve Yunan heyetlerine tebliğ edilmiştir. Bu kararlar 38 tabiiyet ihtilâfına dairdir. Bunlardan 20 sinde Türk murahhas heyetinin noktai nazarı terviç edilmiş 18 inde Yunan heyetinin noktai nazarı kabul edilmiştir.

Hâkem kararlarına nazaran tabiiyetlerinde ihtilâf çıkmış olan 38 şahıstan 20 sinin Türk tabiiyetinde bulunduğu ve 18 inin Yunan tabiiyetinde bulunmaları hasebile İstanbul daki mallarının iadesi lâzım geleceği anlaşılmıştır. Bundan başka Aptüssettar Ef. isminde birinin Arnavut tabiiyetinde bulunması hasebile mübadele işile alâkası olmadığına karar verilmiştir.

Memlekette

Denizde Bir macera

Hasan kaptanın başından geçenler

Ordudan yazılıyor: Kerzeli Hasan kaptan çifte direkli yelken gemisile memleketine giderken çarşamba açıklarında ve sahile 12 mil mesafede fırtınaya tutulmuş birdenbire başlayan dalgalar ilk anda geminin köpeştesini kâmilen kırmış, dümeni de işe yaramıyacak bir hale getirmiştir.

Gemi artık idaresiz kalmış, dalgalar arasında ve fırtınanın seyrine tabi bir halde denizin ortasına doğru ilerlemeye başlamıştır.

Gemi açıldıkça rahne büyümüş ve sular dolmaya başlamıştır. Tayfalar bu vaziyette canlarını kurtarmak için filikalara atlamışlar, geminin sahibi olan kaptanı da kendilerile beraber gelmiye davet etmişlerdir. Hasan kaptan gemiden ayrılmamıştır. Tayfalar bin müşkülât ile sahile çıktıkları zaman hâdiseden Liman Dairesini haberdar etmişler, liman bütün Liman Dairelerine keyfiyeti telgrafla bildirmiş, yelkenlinin getirilmesi için de motörler çıkarmıştır. Fakat yapılan bütün taharriyata rağmen gemiden bir nişane bulamamışlardır.

Aradan beş gün geçmiş, Hasan kaptanın hayatından tamamen ümit kesilmiştir. Fakat beş gün sonra Samsuna müteveccihen yola çıkan motörcü Mehmet reis ufukta bir karaltı görmüş, gitmiş ve artık tamamen iskelet haline gelen iki direkli gemi ile Hasan kaptanı bulmuş ve (Vona) limanına getirmiştir. Hasan kaptan beş gün beş gece harap gemisinde büyük bir tevekkülle fırtınanın dinmesini ve bir geminin kendisini kurtarmasını beklemiştir.

Adanada mahpuslar artıyor

Adanadan bildiriliyor: Şehrimizin hapishanesinin mevcudu gün geçtikçe artmaktadır.

Elyevm umumî mahkûm mevcudu 975 olup bunun 30 u çocuk, 25 i kadın ve mütebakisi de erkektir.

Davetler

329 doğumlulara

Beşiktaş askerlik şubesinden: Beşiktaş şubesince 329 ıların İlk voklamalarına 15 Şubat 933 tarihinde başlanacak ve 16 Mart 933 933 perşembe akşamı nihayet bulacaktır. Bu müddet zarfında mezkûr doğumluların hüviyet cüzdan ve üç kıt'a fotoğraflarile beraber şubeye müracaatleri ilân olunur.

Kocaeli icra memuru Mehmet Kemal Beye

Müddeiumumilikten: İstanbulda bulunan Kocaeli icra memuru Mehmet Kemal Beyin derhal memuriyetimize muracaatı.

Mevlit

Gördesli Abdullah Nuri ve mühendis Şevket Beylerin pederleri Mehmet Efendi ruhu için bugünkü cuma günü öğle namazından sonra Beşiktaş'ta Sinan paşa camiinde Yeraltı camisi hatibi hafız Ali Ef. tarafından mevlit okunulacaktır.

İstanbul Otomobil Türk Anonim Şirketinden:

9 Mart 933 perşembe günü saat ondörtte şirketin, alelâde surette umumî heyetinin içtimaı mukarrer bulunduğundan; vekâleten veya asaleten lâakal on hisseye malik bulunan hissedarlarının içtimadan bir hafta evveline kadar, malik bulundukları hisse senetlerini veya mevdu bulunduğu Banka mektubunu şirket muhasebeciliğine tevdi ve dühuliye varakaları almaları ve içtima gününde Taksim'de Şirketin merkezi idaresi bulunan Merkez Garajına teşrifleri rica olunur.

Ruznamei müzakerat :

A — Meclisi İdare ve murakıp raporlarının kıraati

B — 932 bilançosunun tasdiki ve Meclisi İdarenin ibrası,

C — Şirket vaziyetinin heyeti umumiyece tesbiti ile müddeti biten Meclisi İdare azalarının yerine yenilerinin intihabı,

D — 933 senesi için murakıp intihabı ve ücretinin tayini.

E — 932 senesi idare azalarından yeni intihap olunanların hakkı huzurlarının tayin ve tasdiki ve 933 senesi için de Meclisi İdare hakkı huzurlarının tayini.

ZAYİ: Üsküdar malmüdürlüğünden almış olduğum 3071 numaralı maaş cüzdanı ile berat ve tatbik mühürümü zayi ettim. Yenisini alacağım cihetle hükmü olmadığı ilân olunur.

Vahit Bey zevcesi Sıdıka

Bakırköy icra memurluğundan: Bakırköyde mukim kasapSadık efdiye 80 lira maa masraf borçlu keza Bakırköyde mukim evkaf tahsildarı sabıkı Cafer ef.ye ait birinci ve 2 ci derecede ipotekli Bakırköyde yeni mahallede aralık sokakta 12 numara ile murakkam 5 oda 3 sofa 3 hela ve sarnıç ve tulumbalı kuyu ve aralık bahçe ve bodurum katile beraber 4 kattan ibaret bir bap ahşap hane 1933 senesi şubatın 27 inci pazartesi günü saat 15 te açık arttırması icra kılınacağından talip oanların kıymeti muhamminesi olan 2200 liranın yüzde 7 buçuk nispetinde pey akçesiyle ve 932-562 dosya numarası ile müracaat eylemeleri ilân olunur.

Kadıköyünde Osman ağa mahallesinde Plevne sokağında kâin 23 No. lu hanede sakin müteveffa Hristo ile müteveffiye Evdoksiyanın küçük oğlu Tanaşın umuru hususatını ifa etmek ve kanunen anı temsil eylemek üzere biraderi Andon efendi vasi tayin edilmiş olduğundan her alâkadarın tarihi ıttılâdan itibaren keyfiyeti tayine 10 gün içinde itiraz edebileceği ilân olunur.

Göz Hekimi
Dr Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
(Babıali) Ankara caddesi No.60
910

Ankara'nın en büyük
Kitap, gazete ve
Kırtasiye mağazası
AKBA
Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon : 3377
Her lisanda gazete mecmua ve kitap
Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı
Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri
Etem Pertev ıtriyatı
Kütahya çinileri
912

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan: Emniyet Sandığı namına birinci derecede ipotekli olup tamamı 1634 lira kıymeti muhammeneli Eyüpte Baba Haydar mahallesinde Yeni Çeşme sokağında eski 19 yeni 42 numaralarla murakkam maa bahçe bir hanenin tamamı açık arttırmaya konmuş olup şartnamenin 18-2-933 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 13-3-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 28-3-933 tarihine müsadif Salı günü yine saat 14 den 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan arttırmasında gayrımenkul en çok arttırana ihale edileceğinden taliplerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir Bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Müterakim vergiler ile vakıf icaresi ve Belediyeye ait tenvirat ve tanzifat rüsumları müsteriye aittir. 2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun (126) ıncı maddesinin dördüncü fıkrasına tevfikan bu gayrımenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını, ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadaranın işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932/2035 dosya numarasile müracaatları ilân olunur.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden: Sultan hamamında ikinci vakıf hanında Karamürsel mensucat ve ticaret anonim şirketinden muta 7-7-1928 tarih ve 155 numaralı ve hini talepte vadeli Göztepede demirci faik sokağında 23 numarada mükim Hilmi İbrahim efendi ve Beşiktaş Yenimahalle orta oyuncu sokak 6 No. da mukime Nazire hanımlar bilmüracaa varisleri bulundukları bir kıta bononun zayi olduğundan bahisle iptalini talep eylediklerinden mezkûr bono kimin yedinde ise 45 gün zarfında mahkemeye ibraz edilmesi ve aksi taktirde salifüzzikir bononun iptaline karar verileceği ticareti berriye kanununun 636 ncı maddesine tevfikan ilân olunur.

Alemdar Zade Mehmet Vapuru
Bülent
VAPURU 12 Şubat Pazar günü (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize azimet ve avdetle ayn iskelelerle Vakfıkebir, Görele ve Ünye'ye uğrıyarak avdet edecektir.
Acentası Alâiye han, No. 1
Tel. 21037

SEYRİSEFAİN
Merkez acenta: Galata Köprübaşı 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar ... de H. 2. 3740.

İdare muhasebesine müsabaka ile iki memur alınacaktır. Müsabaka 12-2-933 tarihinde yapılacaktır. Arzu edenler şeraiti öğrenmek üzere Muhasebe müdür muavinliğine müracaatları.

Dr. IHSAN SAMI
ÖKSÜRÜK ŞURUBU
Öksürük ve nefes darlığı bronşina ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur

Ürolog - Doktor
Celâl Tevfik
İdrar yolları hastalıkları
Birinci sınıf mütehassısı
Sirkeci Muradiye cadd. No. 35

Konya asliye hukuk mahkemesinden: Konyanın küçük sinan hallesinden Hasan kızı Fahriye nın vekili avukat Hayrettin tarafından mezkûr mahallede zaların Hasan aleyhine ikame nan subutu talak davasından layı müddeialeyh namına gönderilen davetiye verekası merkum İstanbulda olduğundan bahisle bilâ tebliğ iade kılınmış ve bilâhare ilânen tebliğat icrasına ve hakemenin 27-2-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat dokuza talikine mahkemece karar verilmiş olduğundan merkum sanın mezkûr gün ve saatte bizzat veya asliye hukuk mahkemesine gelmesi veya tarafından muvekkil senet ile birvekil göndermesi ve aksi taktirde giyabında muhakkikat icrasila lâzım gelen kararın ittihaz kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

İSTANBULDA HAVAGAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SINAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ (SATGAZEL)

İLÂN

İstanbulda Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sinaiye Türk Anonim Şirketi (SATGAZEL), kışın soğuk zamanlarında ailelerin mahrukat tedarikini kolaylaştırmak arzusu ile Şubat ayı için ve aile reisleri hüviyet cüzdanlarının ibrazı üzerine azamî bir ton tesbit edilmek şartile Yedikule ve Kurbağalıdere (Kadıköy) gazhaneelrinde kok kömürünü istisnaen tonu 20 liraya satmağa karar vermiştir.

Şirket mezkûr hüviyet cüzdanlarına verilen kömür miktarını işaret edecektir. Alıcının arzusu üzerine mezkûr bir ton kok ayda 500 kilodan iki defada teslim edilebilecektir.

MÜDİRİYET:
1011

Tayyare Piyangosu
14. cü Tertip Başlıyor
1. ci Keşide 11 Şubat

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, kilosu 36,75 kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: Istanbul, Bahçekapı 4üncü Vakıf han 4üncü kat, Telgraf adresi: Istanbul Şeker - Telefon: 24470-79

902

İŞ BANKASI KUMBARALARI

Çocuklarınıza iyi bir istikbal yapmak için güzel bir vesile...

Bir İş Kumbarası Hediye ediniz

1113

GRİPE TUTULMAYINIZ
Her sabah bir kaşe
NEOKALMİNA
aldığınızda

Vücudünüze gripe karşi en kuvvetli silâhı vermiş olursunuz. MİDEYİ ve KALBİ KATİYYEN YORMAZ - 6 ve 12 kaselik kutuları isteyiniz. 231

953

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

Ankara hapishanesi reviri için 1000 liraık 52 kalem ilâtı cerrahiye ve melbusat ile sair malzeme pazarlık suretile mubayaa edileceğinden taliplerin listeyi görmek üzere her gün Adliye Levazım dairesine ve pazarlığa iştirâk edeceklerin 18-2-933 cumartesi günü saat 15 te Defterdarlıkta müteşekkil Komisyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur. (585)

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Yıldız'da Polis Mektebi bakkaliye ve kahvecilik mahalli bir sene müddetle icara raptedileceğinden taliplerin yevmi ihale olan 26 Şubat 933 tarihine müsadif pazar günü saat 14 te Beşiktaş Mal Müdürlüğünde mü-

3 üncü kolordu ilânları

Haydarpaşa hastanesi pazarlıkla tamir ettirilecektir. İhalesi 13 Şubat 933 pazartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin keşif ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3 K. O. satınalma komisyonuna müracaatları. (24) (582)

* * *

Harbiye dairesine 2,000: 2,500 adet çapalı kazma kılıfı açık münakasa ile alınacaktır. İhalesi 4 Mart 933 cumartesi günü saat 14 te 3 K.O. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini ve nümunesini görmek üzere her gün ve iştirak için mezkûr saatte Fındıklıdaki komisyonda hazır bulunmaları. (25) (583)

* * *

K. O. ihtiyacı için 2490 kilo benzin pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 13 Şubat 933 pazartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığına iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (26) (584)

* * *

Fenerbahçe aktarma ambarından Başıbüyüğe pazarlıkla 63 ton eşya nakledilecektir. İhalesi 13 Şubat 933 pazartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin pazarlığa iştirak için tayin edilen gün ve saatte Fındıklıda 3 K. O. Satınalma komisyonunda bulunmaları. (23) (581)

* * *

Haydarpaşa hastanesi için 6500 kilo süt acık münakasa ile alınacaktır. İhalesi 4 Mart 933 Cmartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr saatte komisyonda hazır bulunmaları. (22) (561)

Askerî fabrikalar ilânları

Zeytinburnu tapa fabrikası dahilinde teraküm eden kömür tozları alenî müzayede ile satılacaktır. Talip olanlar tozları görmek üzere fabrikaya ve 27 Şubat 933 de açılacak müzayedeye iştirak etmek için de Tophanede eski salı pazarında fabrikalar yollamasında satmalma komisyonuna müracaat eylemeleri. (464) 1069

Dr. HORHORUNİ
Eminönü Valide kıraathanesi yanındaki dairesinde hastalarını sabahtan akşama kadar tedavi eder. Tel. 2.4131.

Beşiktaş Orman İdaresinden:

Musadireli emvalden olup Beşiktaş'ta mahfuz bulunan 12 çeki odunluk kütük başı hazine namına bilmüzayede satılmıştır. 2-3-933 tarihinde saat 16 da ihale olunacağından taliplerin orman idaresine ve ihale günü Beşiktaş kaymakamlığında müteşekkil müzayede komisyonuna lüzumu müracaatları. (552)

HERKES
SARIZEYBEK
OPERETİNİ GÖRMELİ
924

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Askerî Baytar Mektebi ihtiyacı için 20 ton kok kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 11/2/933 cumartesi günü saat 14,30 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satmalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin izahat almak için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinle komisyonda hazır bulunmaları. (475) (500) 1100

* * *

Maltepe Askerî lisesi ihtiyacı için 85 takım hamam takımı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 14-2-933 salı günü saat 14,30 da Tophanede Merkez K. satmalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneği görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (483) (540) 1150

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için 7 kalem sepze pazarlıkla 11-2-933 cumartesi günü saat 14 de Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin her gün komisyona müracaatları. (490) (589)

* * *

Kuleli askerî lisesi için 1600 maşraba pazarlığı 14-2-933 salı günü saat 14 te Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için komisyona müracaatları. (488) (587)

* * *

Kuleli Askerî Lisesi için 50 karyola pazarlıkla 19-2-933 Pazar günü saat 14,30 da Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vakitte hazır bulunmaları. (484) (541)

İLÂN

Tekmil muamelâtı tasfiye ederek terki ticaret eylediğimi ilân ederim. Vezneciler 100 nümeroda Sarf İbrahim

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara
Banka kommerçiyale
İTALYANA
Sermayesi 700,000,000
(İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya dolları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde vapurlarda trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit mahkamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

895

Ne sevinç!
COCOMALT
mükemmel unsuru gıdaisi vürut etmiştir.
Bu unsur, A ve B vitaminleri ve bilhassa kemiklerin ve dişlerin teşekkülüne yardım eden (Vitamine Solaire) i havidir. Sütün kıymetini % 70 nispetinde arttırır.
Çocuk, derununa COCOMALT ilâve edilen sütü daha büyük bir zevk ve lezzetle içer.

1035

DİKKAT
Meşhur diş tabibi müteveffa DAVİD HAYON'un oğlu
Diş tabibi Elie Hayon
Beşiktaş'tan naklettiği Beyoğlu'nda Perapalas karşısında Asmalı Mesçit sokağında 63 No. Kamhi Han 3 No. daki muayenehanesinde müşterilerini kabul etmektedir. Telefon: 41603. Adrese dikkat
1037

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine
karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır. Deposu, İstanbul'da Sirkecide Ali Riza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

2500 Ton Kazan Mayii Mahruku: Kapalı zarf: 18 Şubat 933 cumartesi günü saat 14 de.

35 Ton Benzin: Kapalı zarf: 18 Şubat 933 Cumartesi günü saat 15,5 da.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda mikdarları yazılı Mazot ve Benzinin münakasaları icra edileceğinden takassız olarak itaya talip olanların teminatı muvakkate makbuzlarile birlikte hizalarında muharrer gün ve saatlerde Kasımpaşa'da Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna muracaatları (344) 945

Ziraat Vekâletinden:

Şubatın on beşinci çarşamba günü Ankara'da Ziraat Vekâleti Mubayaa Komisyonu tarafından müstaceliyetine binaen pazarlıkla sekiz ton arsenikiyeti rassas satın alınacaktır. Bu mubayaa takas ve kontenjandan müstesnadır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere İstanbul'da Birinci Ziraat Müdürlüğüne Ankarada Vekâlet Mubaya Komisyonuna müracaat etmeleri. (536) 1148

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan (432) kalem elektrik malzemesi, hırdavat, demir, cıvata, Vantilâtörlü ocaklar, Manometre, Klingerit, zeytin yağı, lâmba şişesi, göz taşı, tuz ruhu, hamızı kiprit, alet ve edevat, Basküller, muşamba, linelium, Tranmisyon kayışı, Kumlu karton, 50 kalem lâburatuvar malzemesi, 69 kalem tıbbî alât ve malzeme, Sinek ve kalbur telleri, demir ve kurşun levhalar, dikiş iplikleri, kömür küfesi, egeler, çini, adi ve kavisli ateş tuğlaları, Şeytan arabası, ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 15-2-933 tarihine müsadif çarşamba günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11 e kadar isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi, nümunesiz tekliflerin kabul edilmiyeceği ilân olunur. (591)

İdarece teraküm eden müstamel çembersiz saç variller bilmüzayede satılacaktır. Talip olanların 18-2-933 cumartesi günü saat 10 da teminat akçelerile Haydarpaşa mağazasında isbati vücut etmeleri ilân olunur (517) 1122

Gebze Malmüdürlüğünden:

Cinsi	Muhammen K.	Büyük liman
Fabrika alât ve edevatı	2250 lira	

Balda kıymeti muhamminesi irae edilen Darıca Büyük liman dakik fabrikası alât ve edevatının furuhtu için temdit olunan bir hafta müddet zarfında talipler tarafından verilen bedel haddi lâyık görülmediğinden müzayede kanununun maddei mahsusasına tevfikan müzayededen sarfı nazarla 18-1-933 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlıkla satılmasına karar verilmiş olmakla talip olanların 18-2-933 tarihine müsadif cumartesi günü Gebze maliyesinde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur. (515)

KAPPS
Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu, İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında.
270